

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfőn és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Apáca n. 3. sz.

A szerkesztőség köziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállal felelősséget.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ár: 8 fill.

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átveve:

Egész évre . . . 16 kor. — fill.
Negyedévre . . . 4 > — >

Helyben házhoz hozva:

Egész évre . . . 20 kor. — fill.
Negyedévre . . . 5 > — >

Vidékre postán szállítva:

Egész évre . . . 24 kor. — fill.
Negyedévre . . . 6 > — >

NAGYVÁRAD, július 21.

Ünnep rontók.

Ünnep közeleg hazánkra, 900 éves fordulója a legéletbevágóbb történelmi események.

Alig pár nap választ el bennünket az ünneptől s ime polemia folyik, fütől-fától kérdik, ki ünnepeljen? Miért ünnepelünk? Kinek lesz haszna abból az ünnepből? s a kérdésekre adott zavaros feleletek végeredményeként kiválnak egyes csoportok s duzzogva mondják, mi nem ünnepelünk.

Ide jutottunk hát, ebben a magyar hazában, mely híres volt mindig érzelmeinek őszinte elementáris megnyilatkozásáról? mely évekig tudta gyászolni nagyjait s e kegyelet által vérévé vált a hűség, ez az ősi erény, mely ma is alapja a király bizalmának? ide jutott ez a nemzet, mely minden napot, mi hazája történetében kiváló volt, nemzeti ünnepnek tartott s ünnepelte oly lelkesedéssel, hogy az innen meritett hazafias érzés elég volt egy ezredéven át fentartani a hazát épnek és magyarnak?

Ide jutottunk, hogy ma a királyság megalapításának s a keresztény civilizációba való belépésnek 900 éves fordulóján is több a huza-vona, mint az ünnepi érzés?

Kegyetlen fordulása az időknek, hogy ilyesmi megeshet s csakis úgy eshet meg, hogy éppen egymás után jutott két szegény ember a kormány élére, kik közül az egyiknek nem volt feje, a másiknak

nincsenek karjai; egyik nem akart tudni, másik nem tud akarni. Egyik csak ütni tudott, másik csak parirozni.

Mit is ünnepelünk most?

Nem annyira a kereszténység 900 éves évfordulóját, hiszen István keresztény volt már évekkel megkoronáztatása előtt s évtizedekkel előbb már ténitettek Pili-grin passauai püspök misszionáriusai a nép között.

A magyar koronának eminens ünnepe ez az évforduló s mert éppen egy apostoli férfiú fejére tétetett először, így a katholicizmusé is.

Ki ne ünnepelne tehát?

A kormány?

Ez szinte hihetetlen. Hiszen az ünnepet neki kellett volna teljes erejével nagygyá, fényessé tenni, ki ma is annak legfőbb bizalmából kormányoz, kinek fejt ez a 900 éves korona érintette s ki csakis e korona alatt lehet ur e földön. Ennek a kormánynak nem ünnepelni egy volna a daczolással s megakadályozni alantas közegeit az ünnepből való részvétben, egyenlő a titkos fondorlattal, mely a korona elleni tiszteletlenségre buzdítana.

Ki ne ünnepelne?

A protestans felekezetek?

Ez is lehetetlen. Hiszen ők is keresztény felekezetnek tartják magukat s igazán nem tehetni róla, hogy 1000-ben még hire-hamva se volt sem Luthernek, sem Kalvinnak s az oly sok század óta csak meg lehet bocsátani, hogy a mohácsi csatáig katolikus volt Magyarország, hiszen ha nem katolikus lett volna, akkor a mohácsi csata idején egyáltalában nem is lett volna. Ha ők kivonják ma-

gukat a magyar korona s a kereszténység eme ünnepéből, az hallatlanul durva felekezetieskedés lenne, olyan mint az volt, mikor nem akarták elfogadni sz. István napját nemzeti ünnepnek, azért, mert ez a király ugyan derék ember volt, de hát pápista volt és pláne szent volt. Talán már világosodott azóta s nem visznek felekezeti kérdést oly időkbe, mikor még egyszerűen nem voltak felekezetek.

Kik nem ünnepelnek?

A liberálisok?

Itt gondolkozhatunk egy kissé.

Bámulatos az a buzgalom, melyet a mi liberális lapjaink is kifejtének a támadásban, valahányszor hire járja, hogy Franciaországban a királpártiak sikert érnek el. Mintha a lelkük üdve függene a köztársaságtól, úgy védik azt valahányszor rosszul megyen a köztársasági taliga. Bölcselétükből is, mely az ember istenítésén és az egyén korlátlan érvényesülésén alapszik, következik, hogy a királyság csak ósdi gát, mely az egyenjogúságot és szabad nyilvánulást lehetetlenné teszi, de még sem hiszszük, hogy magyar földön annyira merné vinni a filozofalgatást a liberális tábor, hogy dissonanciát vegyitene egy szent korona ünnepébe.

A zsidóságról nem szólok. Ezek egyrésze annyira friss jövevény, hogy még magyarrá sem amalgamalizálódott s faji és vallási elzárkózottságukban sem nem ünnepelhetik őszintén a kereszténység jubileumát, sem jogosan nem kívánható tőlük.

De hát ki tette függővé az ünnepet az ő részvétüktől?

Miért fél tehát ez ünneptől a katho-

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Doktor úr három anyósa.

Irta: Krüger Aladár.

I.

Barátom, Baraczkos bácsi.

Az első elemibe jártam, mikor ő a nyolczadik gimnáziumot végezte, de azért igen jó barátok voltunk. Szomszédunk volt az öreg Baraczkos s a két család csemetéi rendszeresen együtt jártak fürödni a Körözsbe. Mikor pedig megértem a nagy napot, hogy beirattak az első elemibe, nálam csak Baraczkos (az ifjabb) volt büszkébb.

— Velem jön majd a gyerek minden nap iskolába. Az én könyveimet is ő fogja hozni s akkor mindenki azt fogja hinni, hogy én vagyok az apja, ő meg a fiam.

S csakugyan olyan jámbor csöndességgel tudott rám lenézni, hogy akárki gondoktól terhelt fiatal (könnyelműen házasodott) családapának tarthatta volna. Ugy látszik, őt magát is bosszantotta ez kevéssé, mert pár nap múlva kegyesen megengedte, hogy ezentúl a következő czimzést használhatom vele szemben:

— Barátom, Baraczkos bácsi.

És erre én nagyon büszke voltam.

Egy év múlva válnom kellett barátomtól, Baraczkos bácsitól. Kétszeri részletekben sikerült neki az érettségit letudni s aztán fölment Budapestre az orvosi egyetemre. Nem is hallottam róla csak vagy öt év múlva. Egy este ugyanis édes apám levelet kapott; átfutotta s félig mosolyogva, félig bosszusan dobta a kályhába.

— Bolond Baraczkos! Hát nem megházasodott!

Bennem azonban felébredt a régi hála.

— De bizony Baraczkos bácsi nem bolond. Baraczkos bácsi az én barátom.

— Madarat a tolláról, az embert barátjáról ismerni meg. Baraczkos pedig bolond, — jelentette ki apám röviden.

Itt nem lehetett tovább vitatkozni. Én is elhallgattam, de magamban meg voltam győződve, hogy barátom Baraczkos bácsi a lehető legbölcsebben cselekedett s mindennap vártam, hogy egyszer csak betoppan hozzánk, a fején fényes csilinderrel, karján gyönyörű szép menyecskevel, a kinek apám eiragadtatva csókol kezét s nekem ünnepélyesen kijelenti:

— Baraczkos a világ legokosabb embere. Büszke lehetsz a barátságára. Madarat tolláról, embert barátjáról.

Erre a diadalmas perczre vártam mindaddig, míg barátomról Baraczkos bácsiról tökéletesen megfeledkeztem.

II.

A titokzatos doktor.

Nyolcz év alatt keresztüleviczkeltem a hicaec-hoc, a logaritmusok, a der-die-das és más efféle szörnyek veszélyes karmai közt, az érettségit is letudtam két részletben, mint barátom Baraczkos bácsi, belekóstoltam a jogászi tudományokba (táncz, billiárd stb.) is, közben kedvem szottyant a katonasághoz is s egyszerre azon vettem észre magamat, hogy mint öreg csont tartalékos hadnagyot behívtak fegyvergyakorlatra Egerbe.

A jogakadémián megtanultam, hogy mindenből hasznót tud huzni az okos ember. Elhatároztam tehát, hogy a fegyvergyakorlatot, ha már Egerbe megyek, borászati tanulmányokkal fogom egybekötöni s így hasznosítom magam és az emberiség számára. Éppen ez okból utamat az Érmelléken át Tokajnak vettem, hogy az ottani szőlőviszonyokról is tájékozást szerezzek. Szándékom volt ugyanis egy hatalmas tanulmányban megismertetni a hegyaljai és egervideki borgazdasági viszonyokat, ezt a tanulmányt lapunkban közzétenni és minden érdekeltnék megküldeni, melynek következtében előfizetőink száma okvetlenül megkétszereződött volna.

(Ez csak azért nem történt meg, mert a kiadóhivatal főnöke kijelentette, hogy neki ugyan több előfizető nem kell. A mostaniaknak

likus Szék, a protestáns egyházak, a nagy liberális tábor, mely szinte bocsánatot kér, mikor lapjaiban felemlíti, hogy ezen ünnep meg lesz tartva.

Félnek mind ezek egy non sensstől, egy mumustól.

Annyira megszokták nálunk, annyira dresszirozva vagyunk hozzá, hogy a liberális és katolicizmus egymást kizáró fogalmak, hogy most mikor nem lehet megtagadni azt, hogy hazánknak sok századon át a katolicizmus volt élet alapja — nem merik azt elismerni féltve liberális nimbuszokat.

— Kitől?

Egymástól, vagy mástól? Ki tudná az ő észjárásukat?

Ime, ha a kormány férfiak ott hagyják hivatalukat s elmennek egy-egy református gyűlésre, hol a református szellem emelésének módjáról, tehát tiszta felekezeti munkáról adnak tanácsot, mint p. o. Hegedűs Debreczenben, ezt helyeslik a lapok és helyes is. Ki milyen hitű, vallja meg.

Ha egy zsidó embernek baja esik valahol a világ végén, az egész magyar sajtó évekig sir felette. Helyes, ki milyen válásu tartson össze. De ha egy korona ünnepéről van szó, melyen még nincs leütve a kereszt, ha a haza születésnapjáról van szó, melyet katolikusként kereszteltek, ha e jubileumban az ország első zászlós ura, ki az ünnep Istentiszteleti részét vezeti katolikus főpap, oda még a jubiláló korona kormányja sem mer el menni.

És ez már nem helyes, mert türelmetlenség.

Igy állanak az ügyek Magyarországon, egy erélytelen miniszterelnök s egy felekezeti türelmetlenséggel szaturált kisebbség okvetetlenkedései folytán.

Ostobaságukkal a haza legszentebb ünnepét összeszorítják egy — nagy misére.

P—y.

Mócsy Antal halála.

Megtért pihenni a fáradhatlan munkás, az ifjú tűzü »örög ur«. A magyar katolicizmus egyik lelkes bajnokát, a magyar tanügy egyik legerősebb oszlopát, a magyar keresztény hirlap-irodalom pedig egyik megalapítóját és nagyra-becsült munkatársát veszette el benne. Szóval és tettel egy eszméért küzdött: a keresztény Magyarországért. Nekünk, a kik bánatosan álljuk körül koporsóját, itt hagyta örökségül a nagy munka folytatását és itt hagyta lelkesítő példaképtül saját élete történetét.

Mócsy Antal 1842-ben Szegeden született s a tanítói pályára lépett. Magánszorgalommal nagy képzettséget szerzett, melylyel magára vonta Haynald bibornok figyelmét, a ki 1870-ben a kalocsai kath. tanítóképződe tanárává nevezte ki. 1886-ban ugyanez intézet igazgatója lett.

1873-ban Haynald költségén Európa német vidékein közoktatásügyi tanulmányokat végzett, melyek eredményéről a bibornok-érseknek jelentést tett. E jelentés nyomtatásban is megjelent s magára vonta a tanfériak figyelmét. 1878-ban a »Kalocsai Néplapot« alapította. 1889-ben a pápától a kath. népnevelés terén szerzett érdemeiért a Nagy-Szent-Gergely-rend lovagkeresztjét kapta.

1896-ban kezdődött politikai szereplése: a Tapolczai kerület választotta meg képviselőjének, még pedig *Kossuth Ferenc elbuktatásával*. Tevékeny részt vett a parlamenti munkában különösen a közoktatásügyi vitákban. Nem tartozott a néppárt debattereihez, de meggyőző előadás, tudása, tapasztalata miatt érdeklődéssel hallgatták mindig. A Ház a közoktatásügyi bizottságba választotta be.

Irodalmilag is sokat dolgozott. Tagja volt a Szent István-Társulat tudományos és irodalmi osztályának. Írt a *Lonkay* Antal szerkesztésében megjelenő Tanodai Lapokba, az Idők Tanujába s csaknem minden katolikus és tanügyi folyóiratba. Vezető szerepet vitt Kalocsa minden közéleti egyesületében.

Betegsége, gyomorrák, másfél évvel ezelőtt kezdődött s az orvosi tudomány nem tudott rajta segíteni; családja körében, Kalocsán hunyt el csendesen. Halálhíre mindenütt általános

részvételt keltett s az özvegyhez folyton érkeznek a részvétélylívánítások, melyek közt első volt *Zichy Nándor* grófé Karlsbadból. Temetése ma, vasárnap lesz.

Még egy távozó főispán.

Politikai körökben beszélnek, hogy *Török Zoltán* Nógrádmegye főispánja beadta lemondását. A főispánt ez elhatározásra már régebb keletű politikai differenciák indították. A belügyminiszter még nem határozott az iránt, hogy elfogadja-e a lemondást, vagy sem.

Néppárti gyűlés.

A galgóczi választókerület néppárti polgárai *Nagy-Kosztolányban* 1900. évi július hó 29-én vasárnap, délután 3 órakor a templomtérén népgyűlést tartanak, a következő tárgysorozattal: Elnöki megnyitó. Tartja: *Zmeskál Zoltán*, orsz. képviselő, nagykirtokos. A keresztény iskoláról s a keresztény nevelésről. Tartja: *Sándorfi Nándor*, plebános. A néppárt feladatairól. Tartja: *lovag Chwalibogowszky Sándor* nagybirtokos. Az egyházipolitikai törvények revíziójáról. Tartja: *Brucker M. Ágost*, galgóczi plebános. Előki zárszó.

Az esztergomi ünnepély programja.

A kilencszázados jubileum esztergomi végrehajtó bizottsága tegnapelőtt *Boltizár József* püspök elnöklete alatt ülést tartott. Mindenekelőtt, miután hivatalos értesítés jött, hogy az ünnepen a *király személyes képviselője Frigyes főherceg lesz*, a bizottság tanácskozott a fogadtatásról és határozatba ment, hogy az indóháznál testületileg fogadja a főherceget, a kinél ha küldöttségeket fogad, tisztelegni fognak: a vármegye közönsége, a papság, a katonaság és a város.

A megye intézkedik a nánai indóháztól a városig vonuló ut jókarban tartása iránt, valamint felkéri a kereskedelmi minisztériumot, hogy diszitse fel a hidat és hogy 14-én délutántól, 15-ike estéig általános vámmentesség

sem győzik a lappeldányokat elég gyorsan expedálni. Ezért maradt a kitűnő tanulmány asztalfiókomban, várva jobb időket.)

Faluhelyen gyorsan megy az ismerkedés. Nekem is akadt Tokajban jó ismerősöm, egy kedves család, melynek volt valaha szőlője is a tokaji nagy hegyen. Délután kísértéltem a lányokkal a Tisza partjára s komoly tárgyalásokat kezdtünk a szomorú gazdasági viszonyok, a filloxera, a kormány közönye és a kedvezőtlen időjárás fölött, mikor Mariska egyszerre felbeszakított.

— Pszt! A doktor ur sétál ott az anyósával.

— A harmadikkal, vagy a másodikkal? kérdezte Málka.

— A másodikkal.

Előttém rejtély volt a párbeszéd. Rögtön megkérdeztem, miféle doktor ez? Hanem felvilágosítást nem kaptam.

— Ez tokaji különlegesség, de egyuttal a mi titkunk is. Mindenki tudja, de senki sem beszél róla. Különben, ha érdeklí, estefelé meglesheti a doktor urat, mikor egyedül sétál a Tiszaparton. De ő sem fog semmit mondani, ha megszólítja is.

Több sem kellett nekem. Vacsora után kijelentettem, hogy fel akarom jegyezni, a mai tapasztalatokat s félre kell vonulnom. El is párologtam csakhamar, fölmentem a nagy vas-hídra, a honnan gyönyörű kilátás nyílik a Tisza mindkét partjára. Onnan lestem a doktor urat vagy egy óra hosszat hiába.

Egyszerre a nagy faszor felől megpillantok egy melázó alakot. Ugyanez a roskatag járás, kopott fekete kabát, ríktó fehér vászonnadrág, sárga czipő és biciklisipka, mint a hogy Mariska figyelmeztetése folytán észrevettem. Izgottságom tetőponyra hágott, mikor láttam, hogy a melázó doktor egyenest felém tart. Már arcvonásait is kivettem s a szurós, elhanyagolt szakáll alatt valami ismerős vonást véltem felfedezni. Egyre közelebb jött... én mindinkább ismerősnek találok, ... míg egy nagyot kiáltva, leszaladtam a hídról s egyenest a közeledő nyakába ugrottam.

— Barátom, Baraczkos bácsi!

III.

A harmadik.

A torzonborz alak széttekintett s miután meggyőződött, hogy senki sem látja, ő is megölelt.

— Szervusz gyerek. Mi az ördögöt keresel itt?

— Borászati tanulmányokat végzek egy nagy vidéki lap számára. De hogy került ide maga barátom, Baraczkos bácsi?

Doktor ur nagyot sóhajtott s lemondásteljesen intett a kezével.

— Hagyd el, gyerek. Az anyósaim hoztak ide.

Gondoltam, a hol anyósok vannak, ott feleségek is lesznek.

— Talán a feleségei, Baraczkos bácsi?

— Eredj a Tiszába! Van is nekem feleségem! Anyósom van, még pedig három, hogy vinnéd őket magaddal!

— Egerbe vagy a Tiszába?

— Rád bízom a választást.

— De hogy jutott hozzájuk, barátom Baraczkos bácsi?

— Nem szoktam dicsekedni velők, de nekem elmondom intő például az egyiket, az elsőt. A többit majd csak a halálos ágyamon gyónom meg, attól okvetlenül üdvözülök.

Csak úgy véletlenül a tokaji egyetlen vendéglő felé irányítottam a sétát, a hol sört is mérnek (a többiben csak pálinka kapható, bor egyikben sem.) Barátom Baraczkos bácsi nagyot sóhajtott s elkezdte a szomorú történetet:

— Tudod gyerek, hogy világeletemben jámbor ember voltam. Asszonyfélére még csak rá sem mertem nézni soha, nemhogy szerelmes versről, vagy ellopott zsebkendőkről, arczképekről, sőt talán ölelésről, csókról mertem volna ábrándozni. Ne kövesd ebben a példámat, gyerek.

— Nem, ígérem, éppen ellenkezőleg fogok cselekedni.

— Jobban is teszed, mert akkor nem járod meg úgy, mint én. Nagy bztatásra ötöd-éves medikus koromban elmentem az ó-budai dalárda majálisára. Egy barátom szerepelt ott, mint első tenorista, annak a kedvéért mentem el. Hiszen tudhatod, hogy valamikor magam is szerettem énekelni. Ott ismerkedtem meg egy csinos kis altistával...

legyen. Felkéri továbbá a M. A. V. igazgatóságát a két indóház feldiszipítése iránt.

A két kanonoki ház előtt tribünöket állítanak fel. Lakásokul az iskolák, szükség esetén barakkok szolgálnak. Isteni tisztelet a bazilika körül csak egy lesz, épp úgy predikáció is, még pedig magyar, a melyet *Pér Antal* kanonok mond. A városban lesz második magyar, azonfelül német és tót predikáció.

A bizottság intézkedni fog, hogy a Budapesti Mentő-Egyesület egy szakaszt küldjön ki. A katonaságot fölkéri a rend főtartására. Tudomásul vette a bizottság *Andrássy János alispán* jelentését, hogy egy *uri bandérium* létesítésén és szervezésén fáradozik. Vasary László, az elszállásolási bizottság elnöke jelentette, hogy Boda Gábor Szécsény kerületi-esperes tudatta, hogy 500 zarándokkal érkezik e napra, továbbá *Vajda Ödön* zirczi apát 14-én délután érkezik, és a 26-ik gyalogezred parancsnoksága Bécsből értesítést küldött, hogy a helyben állomásozó zászlóalj tisztikara fogja az ezredet képviselni.

Dr. Rampf Mihály passauai püspök mély sajnálattal közölte, hogy aggkora és gyöngye egészsége miatt nem jelenhet meg személyesen, hanem lélekben mindenestre ott lesz.

Különösen fényes lesz a primási palota díszítése. Az ez előtti téren két óriási piramis lesz, melyek tetejében görögtűz fog égni díszített edényekben. Innen a *Ferencz József-uton* végig hatalmas zászlóoszor fog lengeni.

A városháza erkélyéről *Vimmer Imre polgármester* fogja az ünnepi beszédet tartani.

A kereszténység ünnepe és a kormány.

Budapest, július. 21. (Saj. tud. táv.) Bécsi hírek szerint mikor az apostoli király Ő Felsége megígérte, hogy az ünnepségen *Frigyes főherczeggel* fogja magát képviseltetni, a kormány ennek következtében jónak látta kérdést tenni a koronához, hogy milyen álláspontot foglaljon el az ünnepel szemben? Válaszul azt az egyenes utasítást kapta, hogy az egész miniszterium testületileg vegyen részt az ünnepen.

Gróf Zichy Ferencz temetése.

Mint nekünk *Vedrődről* táviratozzák, gróf *Zichy Ferencz* tárnokmester hült teteme ma hajnalban érkezett oda. A temetés vasárnap délelben 1 órakor lesz megtartva s a gyász-szer-tartáson, melyen az elhalt nagyszámu rokonsága részt vesz, a főrendiház tíz tagu küldöttséggel képviselteti magát.

Gróf *Zichy József* atyja halála alkalmából *Ischből* a következő sürgönyt kapta:

Ö császári és apostoli királyi Felsége főhadsegédétől.

Nagyméltóságu

Gróf *Zichy Ferencz* volt miniszter urnak

Káloz.

Ö császári és apostoli királyi Felsége mélyen tisztelt édes atyjának, *Ferencz* grófnak ép most érkezett halálhíre Őszinte sajnálkozással vette tudomásul. Ö Felsége legbensőbb részvétét azon pótolhatatlan veszteség felett, melyet Excellenciád és a többi hátramaradt családtagok ezáltal szenvedtek, annál inkább fejezi ki, mert Ö Felsége is a boldogultban egy hű, a korona és a hazáért nagy érdemeket szerzett hazafit gyászolja.

Paar s. k.,
tábornagy.

József főherczeg Alcsuthról a következő részvét-táviratot küldte az elhunyt fiának:

„Most vettem a szomorú hírt édes atyja elhunytáról. Fogadják szivemből kelt legbensőbb és legőszintébb részvéteket, midőn egy régi jó barátomat gyászolom.

József főherczeg s. k.

A gyászoló család még igen meleg hangu részvét-táviratokat kapott *Frigyes* főherczegtől, *Isabella* főherczegnőtől, *Szell Kálmán* miniszterelnöktől, *Kállay* pénzügyminisztertől, továbbá *Liskács*, *Hegedűs*, *Darányi* és báró *Fejérváry* miniszterektől, *Szőgyényi* nagykövettől és számos bel- és külföldi notabilitástól.

Bubics püspök körlevele.

A kilencszáz éves jubileum alkalmából ismét megszólalt Kassa Őz püspöke a pásztorlevelében s az Ő világos előadásával, mélyreható fejtegetésével előtárva az ünnep jelentőségét, papságának utasításokat ad a jubileum méltó megülésére. A körlevél tartalma lesújtó kritika egy a kormányra, mint a tévutra vezető különböző felekezeti honpolgárokra. Közöljük a pásztorlevélből a következő részleteket:

Ha erre a nagy fontosságú, nemzetünk életét egészen új irányba terelő és méltán világtörténeli jelentőségűnek nevezhető eseményre gondolok — ugymond a körlevél — és arra, hogy azt illő volna méltóképpen megünnepelnünk: *elfog a fájdalom és keserűség*. A fájdalom és keserűség mondom, mert amerre csak nézek, *hideg közönyösséget látok* ezen nagy esemény emlékével szemben. Amidőn két esztendővel ezelőtt szent István király közelgő ünnepe alkalmából kibocsátottam 1898-iki XIV. számú körlevelemet s abban megemlítettem azt a szép eszmét, melyet s Budapesti Katholikus Körben az idei évre való tekintettel megpendítettek: öröm és lelkesülés járta át az egész valót és eltökéltem, hogy az abban az indítványban kimondott szép eszme megvalósításában én és egész megyém papsága, összes hiveinkkel egyetemben, buzgón részt fogunk venni. S minthogy egy ilyen, kilencszázados multu eseménynek emlékéket nézetem szerint oly módon kellene megünnepelnünk, mely egyrészt megfelelően a hosszú, dicsőséges multnak, másrészt nagyszerűségével, pompájával, jelentőségével, fényével jövődő hosszú századokat előre is bevilágosítson, minek előkészítésére hosszú idő kell, várva vártam ezeket az előkészületeket azzal a szándékkal, hogy az ünnepelés láncolatába én is beleérek egész egyházi megyémmel egyetemben.

De mit kelle tapasztalunk, fájdalommal tapasztalunk, Tiszteledő Testvérek? Azt, hogy ezen nagyfontosságú ünnepelés országos jellegűvé tételére nem történt még eddig jóformán semmi, pedig: *jugit irreparabile tempus*, s ha még ma sem vagyunk teljesen tisztában azzal, a mit tennünk kell, el fog repülni felettünk az a néhány hét, amely még előttünk áll, s a nagy, az országos, századokra kiható fontosságú ünnepelés *apróbb, helyi ünnepélyekké fog összezsugorodni*. Mert ilyenek lesznek minden egyházi megyében, sőt nagyobbabbaságuk is lesznek Esztergomban és Székesfehérvárott, és püspöktársaim legtöbbje már is intézkedett kiki saját megyéjére nézve, utasításokat adva a lelkészeknek. *De nem ez az, amit én vártam* s a mit sem én, sem más püspök egyedül meg nem tehet.

Azután ismerteti a keresztény vallás jótéteményeit hazánkkal szemben, melyek követ-

— Ez lett a felesége, Baraczkos bácsi, ugy-e?

— Anyósom N° három! Mordult rám az öreg. Mondtam, hogy nekem csak anyósom van. A kis ördög elragadóan énekelt, a barátom bemutatott neki, velem szemben igen kedves volt, velem tánczolta a második négyest, miközben letárgyaltuk az egész klasszikus zenét. Én eleinte csak piruiva mertem ránézni, de már a csárdásban megkérdeztem, volna-e kedve velem duettet énekelni. Arra ő pirult el s azt suttogta, hogy akár az egész életen keresztül.

— Az egy kissé sok, Baraczkos bácsi.

— Persze hogy sok! Most már látom, de akkor elég bolondul hozzátettem, hogy még a mennyországban is csak vele akarok duettezni. Szóval a bál végén...

— Beszél a mamával.

— Beszél már a kis ördög előre. Mikor én keztem csókolni s elkezdtem, hogy egy őszinte kérésem van, a mama a fiának szólított, megölelt s áldását adta rá. Három hét múlva...

IV.

Az első meg a második.

Az egyetlen sörös vendéglőhöz értünk, mely elég önértzetesen »Hôtel Metropol« felírással dicsekedett. Meghívtam öreg barátomat, Baraczkos bácsit egy pohár sörre. Megnézte az óráját, aztán körültekintett az utcán s meggyőződésről, hogy még csak fél hét és hogy senki sem látja, besurrant utánam s leültünk a legfélre-

esőbb asztalhoz. Egy pohár sör láthatólag emelte az öregben az önértzetet és a bőbeszédűséget, mert egyszerre hangosabban kezdett beszélni, még pedig a titokról.

— Mondtam, gyerekek, hogy én jó ember vagyok, de csak ha meg nem haragítanak! Akkor rettenetes tudok lenni! Igenis rettenetes!

— De remélem, barátom, Baraczkos bácsi, nincs sok oka a retteneteskedésre?

— Most már nincs, de volt régen! Az esküvő után kijelentette a feleségem, hogy hozánk fog jönni lakni a mamája, meg egy vén kisasszony néje. Budán volt szép lakásom, az elég volt kettőnknek, de ha még ketten leszünk, akkor új, nagy lakást kell kivennünk, a mire nem elég a jövedelem. A kis ördög azzal fejezteszt le, hogy a mamája gyönyörűen zongorázik, a néje mesésen énekel szoprán, még a legmagasabb cést is kivágja. Ennyi előny felsorolása elkábított, kivettük hát a nagy lakást. Tudod, jó ember sok mindent megtesz a szép zenéért.

Még egy pohár sör. Én megjegyeztem:

— Szép asszony, szép klasszikus zene, ez a legszebb élet.

— De nem három asszony! pattant fel a doktor úr. A mama pár nap múlva már sóhajtozott, hogy legjobb volna az anyósoknak meghalni, mert én egy sem gondolok vele, csak a feleségemmel. Persze akkor igyekeztem egy kavaláriassággal kibékíteni, mire meg a sógor-asszony azaz sógorleányzó sápitózott, milyen keserves egy hajadon sógorónak, a kivel senki

sem gondol. Én jó ember vagyok, igyekeztem neki is kedvében járni. Egyszer azonban nagyon kihoztak a sodromból a nyöszörgéssel s mert tudok én rettenetes is lenni, odavágtam, hogy: egy anyós is sok, de kettővel a Lipótmezőre fogok jutni!

— Valóban rettenetes mondás, barátom Baraczkos bácsi.

— Ugy-e? No lásd. És még ez sem minden. Hanem egyszer, mikor javában csitítottam a két anyósomat, beront sírva a feleségem. Hogy én csak a mamával meg a néjével törődöm, őt pedig elhanyagolom! Hogy én hitetlen, csalfa, gézengúz stb. ember vagyok! Én persze még jobban dühbe jöttem; olyan rettenetes hangulatban voltam, hogy embert tudtam volna ölni!

Még egy pohár sör.

— Hát aztán micsoda rettenetes dolgot követett el?

— Nem szóltam semmit, mert okos ember, ha dühös is mégis beszél, okvetlenül bolondságot beszél. Már pedig én okos ember vagyok, vagy mi?

Nem szóltam rá semmit.

— No hát azért mondom. Felvettem a kalapomat s elmentem a Dunapartira elmélni, kit löknek a Dunába: magamat-e, vagy az otthonvalókat? De aztán eszembe jutott, hogy mind a kettőből baj származnék rám. Szerencsére támadt egy kitűnő ravasz eszmém, hogyan rejthessem el ezt a szégyenletes állapotot legalább a világ szemei elől? Oh, én igen ravasz ember vagyok!

keztében tulajdonképp az egész országnak velünk kellene ünnepelnie. Velünk kellene ünnepelnie az államnak, a királyságnak, de sőt a felekezeteknek is, mert hiszen ezek története is ott kezdődik, a hol miénk, sőt is a teljes Szent-háromság nevében születnek ujja a kereszttségben s ugyanattól a Krisztustól remélik üdvösségüket, a kitől mi. Majd így folytatja:

A magyar katolikus egyház a legnagyobb lelkességgel ünnepelt a magyar állammal egy 1896-ban, mint 1898-ban; elsőben akkor, amikor a honfoglalás ezredéves fordulóját ünnepelte, két évvel utóbb pedig, mikor az 1848-iki események félszázados évfordulója virradt reánk.

Viszont az egész magyar nemzetnek, vallási és nyelvi különbségek félretételével, sőt az egész magyar államnak a maga összes, a a nemzet fentartására hivatott intézményeivel ille- nek megünnepelni a kereszténység Magyarországon való 900-ados fennállásának emlékét. Mert jegye- zük meg jól és ne feledjük: hogy ez az ország, mint ilyen, a mi birtokunkban csak addig fog fennállani, míg magyar lesz és keresztény.

És mégis, tisztelendő testvérek, mit látunk, mit tapasztalunk? A helyett, hogy látnám, mint készül az egész magyar nemzet ennek az öt fentartott nagy eszmének méltó megünnepelésére, azt látom, hogy a római katolikus egyház püspökei ki- vül senki erre nem gondol.

Ezeknek a fájdalmas jelenségeknek okait kutat- ván, talán nem tévedek, ha az e szent ügy körül uralkodó közönyösségnek okát korunk mindent ni- velláló törekvéseiben, az étellel való küzdelem ádáz harczaiban, a vallási és társadalmi viszonyok megromlásában, a hitbuzgalom csökkenésében és abban a társadalom minden rétegeiben uralkodó idegesen lüktető nyugtalanságban és kitartáshiányban keresem, melyek mind szomorúan jellemzik végéhez közeledő századunkat, mely nem akar törődni azzal, hogy a magyar királyság keresztény ala- pon épült fel, hogy egész történetünket és fejlődé- sünket a keresztény szellem lengi át.

A hírlapírók tisztelgése a bibornoknál.

— Alapító oklevél átadása. —

A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége- nek alapító tagjai sorában az ország kitűnősé- gei találhatók; de ezek között is kimagaslik a magyar katolikus egyház disze: dr. Schlauch Lőrincz bibornok-püspök.

A kiváló egyházfejedelem a V. H. O. Sz- megalakulása után az első között lépett be a szövetség alapító tagjául.

— Valóságos diplomata, barátom Baracz- kos bácsi.

— Az, gyerek, az. Hazamentem s mivel együtt találtam mind a három anyóst (ezen- tül a feleségem is azzá vált), kijelenttem, hogy megyünk nyaralni Tokajba. Volt itt apámnak egy kis háza, abba beleköltöztünk s azóta itt nyaralunk, itt teletünk s én boldog vagyok, mert senki sem tudja, hogy nekem három anyósom van s feleségem csak egy volt, az is él. A jegyzőnek mondtam el mindössze, de az becstletszavára ígerte, hogy nem adja tovább.

— Nem az, én sem hallottam róla.

— Hehehe. Így csapom be a világot. Hja, én okos ember, én agyafurt ravasz ember va- gyok! Tanulj tőlem, gyerek!

Aztán bánatosan tette hozzá:

— De azért még se kövesd a példámat.

V.

Egy igen ravasz ember.

Besötétedett. Elénk egy búsan pislogó gyer- tyát tettek, künn pedig hetet harangoztak. Ba- rátom Barackos bácsi ijedten kapta le a fo- gasról biciklisapkáját s kijelentette, hogy menni fog. Aztán aggódva vizsgálta végig összes zsebeit s végül bizalmas hangon szólt hozzám:

— Te gyerek. Az a három sárkány megint elszedte a pénzem, bitelem pedig nincs. Nem fizetnéd ki a sörömet?

— A legnagyobb örömmel, feleltem. Hiszen

A szövetség elnöksége most készítette el az alapító diszoklevelet s szétküldötte az ala- pitó tagoknak.

A dr. Schlauch Lőrincz bibornok részére kiállított diszoklevelet a nagyváradi fiók elnök- ségének küldötte meg, hogy nyujtsák át Ő Emi- nenciájának.

A szövetség nagyváradi fiókjának küldött- sége: Fehér Dezső elnök, Vidosits Gyula és Pásztor Ede tegnap délben tisztelegtek a bibor- noknál.

Fehér Dezső üdvözölte az egyházfejedelemet a szövetség összességének nevében. Hálás kö- szönetet mondott a bibornok azon nagybecsű jóindulatáért, hogy a szövetség megalakulásakor, ezelőt öt évvel a legelső volt, a ki méltányolta a vidéki hírlapírók azon törekvését, hogy szö- vetkezés útján biztosítani igyekeznek maguk és családjuk jövőjét s 400 koronával a szövetség alapító tagja lett. Kéri, hogy magas pártfogását és jóindulatát a vidéki hírlapíróktól jövőre se vonja meg s az alapító oklevelet elfogadni ke- gyeskedjék.

Dr. Schlauch Lőrincz bibornok lebilincselő kegyességgel fogadta a küldöttséget s az okle- velet. Méltányolja és becsüli a hírlapírók mun- kálkodását, a mely nagy befolyással van a köz- véleményre. Működésük sok áldást hozhat, de veszélyes és káros is lehet. Munkálkodjanak a közjóra, az igazság érdekében s ne téves irány- ban. A szövetkezet célja nemes s ezért pár- tolásra méltó. Jóakarátát, pártfogását a jövő- ben sem fogja megvonni az egyesülettől.

Ezután megtekintette a keretbe foglalt di- szes oklevelet, a mely megnyerte tetszését.

Még jó ideig beszélgetett a küldöttséggel a sajtó viszonyokról s kegyesen elbocsátotta a tisztelőket.

Az oklevelet, mely szegedi munka, művészi rajz disziti. Főalakja egy védangyal, a mely stilizált könyvnyomó prézen (a sajtó jelképe) ül. Balkezével a bőségszaruba a segély után nyúl, míg a jobb kezét a tollal az éber őrkö- dést ábrázoló, a mindent világgá kiáltó kaka- son nyugtatja. A prés körül pedig a művészet, az irodalom, a zene, a műipar és kereskedelem jelvényei vannak elhelyezve, szóval a melyek a sajtó közvetlen támogatására vannak utalva. A mellékcsoport igen kifejezésteljesen és mű- vészi erővel van megkomponálva. Valóságos

fegyvergyakorlaton úgy is lesz alkalmam má- sokért bőven fizetni.

Fizettem s kimentünk. Barátom Barackos bácsi kissé bizonytalanul lépegetett, de azért egész nyugodtan elbocsáthattam. Érzékenyen elbucsuztunk, a doktor úr még könnyezett is.

— Tudod gyerek, csak azt sajnálom, hogy a döntő perczben a jószágom kerekedett felül a ravaszágomon. Lettem volna azon az ó-budai bálon ravaszabb, mint jó!

— Akkor egyiket sem vette volna el.

— Dehogy! Ravaszabbul csináltam volna: elvettem volna a mamát. Akkor én paran- csoltam volna a mamának s a mama a két lányának, én lettem volna hármójuknak az apósa! Most meg a mama parancsol a két lányának, mind a hárman én nekem s így van nekem három anyósom. De el ne mondd sen- kinek, a példámat pedig ebben ne kövesd. Csak az okosságomat, meg a ravaszágomat!

Megindult hazafelé. Egy darabig még lát- tam hadonázni a botjával s hallottam, a hogy monologizált.

— Hiába, csak okos ember vagyok én, meg ravasz is. De tudok olyan rettenetes is lenni, hogy na!

Én pedig feljegyeztem gazdasági úti jegye- teimbe:

»Tokaj. Szép lányok. Bor nincs. Van helyette két éves sör, meg egy doktor és an- nak három anyósa.«

beszélő kép ez a csoport. Elöl az elhalt hírlap- író özvegyét látjuk az árvájával, mellette az előregedett hírlapíró, szép fehér szakállas öreg férfi alakot, tul rajta a lovagias küzdelemben megsebesült, felkötött karu hírlapíró áll, akik mindnyájan a segélyt, a nyugdíjat várják. A si- került oklevél rajzát Tóth Molnár Ferenc sze- gedi festőművész tervezte és készítette. A rajz sokszorosítását és a szöveg nyomtatását az Engel Lajos szegedi nyomdája végezte. A kép elegáns kerete a szegedi állami fa- és fémipari szakiskolában készült.

UJDONSAGOK.

Hétről-hétre.

Nagyvárad, július 22.

A mennyek birodalmából
Érkeznek szörnyű hírek,
Nem kegyelmez a boxer-had
Európa népének,
S amennyi szegény idegent
Levagdálnak napjában
Alaposan terjed a hit,
Hogy sosem volt Kinában.

S míg ott a sarga tengeren
Dum-dum ágyuk bömbölnek
A magyar tenger vizein
Angolok ünnepelnek
S ha hazamennek nemsoká'
Ködös Britanniába,
Elmondják, mi jól mulattak
Az — osztrákok honába

Mert ilyenek az ünnepek.
A fő, hogy ünnepeljünk,
Azután, ugyis rendesen
Mindeneket felejtünk.
Sőt néha még elítte is,
Széll Kálmán példa rája,
Elfelejté, hogy Magyarhon:
Boldogasszony országa

Különben hát a feledés
Divatos mostanában,
Elfelejtették Bécsben is,
Hogy ki az ur Budában.
Eszükbe juttathatja ezt
Szokoly inditványa,
Csak azután a fölirat
Ne menne föl — hiába

Egyébként pedig meleg van.
A honatyák pihennek
S a föld népei ezalatt
Aranyos kalászt szednek,
Mert megjön majd a rendelet
És lesz a dobnak dolga,
Az arany kalász ára kell
Az államnak adóba

Mert újabb ágyu kell s hajó,
A nagy-nagy hadseregnek,
Mert ott kell lennük Kinában
Hol mások veszekesznek.
Lövöldözünk hatalmasan
A kalászkok árával,
S egy darab földet ha kapunk,
Bebetjük majd teával.

PPP.

TAJÉKOZTATO.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 20 fillérért. Kedden és csütörtökön d. u. 3-5-ig 40 fillérért. Más időben 1 korona.

Július 29. A huszárezred löversenye az iklódi pusztán. Augusztus. 5. A 48-as kör nyári mulatsága a Karger vendéglőben.

* **Személyi hír.** Nagy Ferencz dr. kereskedelemügyi államtitkár családjával együtt tegnap rokonai látogatására Nagyváradra érkezett s itt tartózkodása alatt sógerának, *Huzella Gyulának* a vendége lesz.

* **Személyváltások a premontrai rendnél.** A jászóvári premontrai rendben több személyváltás történt. A rozsnói gymnasium igazgatója: *Heffler Konrád* leleszi plebános lett, helyébe *Szepessy Géza* tanár nevezetett ki rozsnói igazgatóvá. Préposti titkárrá *Beke Boldizsár* főgymnáziumi tanár nevezetett ki. Mindhárom premontrai rendű áldozár Nagyváradon működött a korábbi években a főgymnáziumnál.

* **Munkácsy emlékére.** *Munkácsy Mihály* emlékének a megörökítésére bizottság alakult, a mely azt is tervbe vette, hogy közadakozás útján alapot létesít tehetséges festők kiképzésére. A bizottság felhívására Nagyvárad város törvényhatósága a jelzett célra 200 korona összeget szavazott meg s a közgyűlés ezen határozatát a belügyminiszter jóváhagyta.

* **Adományok a gyulai lelenczházra.** A Fehér kereszt egyesület békésmegyei főkeja által Gyulán fentartott »Ella« lelenczház igen hasznos szolgálatot tesz a gyermeknevelés ügyének, bevételei azonban igen csekélyek. Gróf *Almásy* uró buzgó tevékenységet fejt ki, hogy a lelenczház részére adományokat gyűjtsön. A nemes célra Nagyváradon is gyűjtést kezdeményezett a melyhez hozzájárultak: *Radnay Farkas*, *Andrássy János*, *Schiefner Ede* kanonokok, egy magát meg nevezni nem akaró főpap egyenkint 20—20 koronát, *Reviczky-Pongrácz Irma* grófnő 400 koronát, dr. *Konrád Márk* 100 koronát adtak a nemes célra.

* **Hírek a postáról.** A nagyváradai postagazgatóság kerületében posta és távirtda kiadókká képesítették: *Kárpi Juliánna*, *Galamb Gizella*, *Stolcz Irma* és *Papp Margit*. Továbbá postamestereké kinevezettek: *Jedlicska* Ősi Julianna Kötgyánba, *Nagy László*, *Simon György* Fehérszék pályaudvarra, *Bauma Lajos* Püspökfürdőbe és *Csrenka Károly* Tótbasihegyesre.

* **Vasárnap tilos a népfelkelők jelentkezése.** A m. kir. honvédelmi miniszter a népfelkelési jelentkezések tárgyában kiadott körrendeletében utasítja a hatóságokat, hogy *vasár- és ünnepnapokon* időszaki jelentkezések ne tartsanak.

* **Tűz az Áldás-utcában.** Nagy riadalom támadt tegnap este 9 óra tájban az Áldás-utca sarkán a Rimanóczy ház körül. A ház pinczéjének a nyílásain óriási füst tödult kifelé s a közönség köréből sokan ijedve szaladtak széjjel azzal a kiáltással, hogy:

— Ég a Kádár pinczéje!

Valaki azonnal telefonált a tűzoltóságnak, a mely rögtön meg is jelent *Mezey Mihály* főparancsnok vezetésével s eloltotta a tüzet, a mi a pincze egyik mellékhelyiségében támadt, a hol nagy csomó tűzifa volt elhelyezve. Pár perc alatt eloltották a tüzet, de már ekkor óriási közönség gyűlt egybe és valósággal megakasztotta a közlekedést.

* **A rehabilitált szemétdomb.** Dr. *Kazay Kálmán* törvényhatósági bizottsági tag egyik tömeg-interpellációjában rámutatott arra a különleges állapotra, hogy Széles-utca végén a Körözs mellett valóságos szemétdomb van. Nemcsak a lakosság hordja oda a szemetet, de kocsival is oda raknak minden piszkot. A főkapitány most jelentést tett a polgármesternek, hogy nem valami rózsás állapotok vannak ugyan Széles-utca végén, de azért nincsen szemétdomb. Kéri azonban, hogy mielőbb gondoskodják a város telekről, ahova a szemetet lerakják.

* **Uj regényünk.** Lapunk mai számában új regény közlését kezdjük meg. Az eredetije egy előkelő francia folyóirat számára készült s nagy tetszéssel fogadták. A keret, a helyzetek és személyek mind újak, a jelenetek élénkek és változatosak. Már az első sorok felkeltik az olvasó érdeklődését, mely lapról-lapra fokozódik s az előreláthatatlan, váratlan megoldás által úgy az olvasó kíváncsisága, mint a közmorál és költői igazságszolgáltatás kielégítést nyernek. Uj regényünk címe:

Balny város titka.

Szerzője *Fernand d'Hue*, kitől már egy izben közöltünk egy érdekes regényt. Csak olvasóink érdekét tartottuk szemünk előtt, mikor ezen érdekes regényt lapunk számára megszereztük s annak francia eredetiből való ügyes, gondos lefordításával lapunk egyik külömlatársát megbiztuk, kinek ez nem első kísérlete lesz ezen a téren s ki már más alkalommal is megnyerte olvasóink tetszését regényfordításával.

* **A magyar Himnusz az angol hadihajón.** Az angol tisztek viszonzni akarván a magyarok előzékenységét, a fiúmei könyv- és kottakereskedésekben a magyar Himnusz hangjegyes kiadását keresték. A fiúmei könyvkereskedésekben nem találták meg a magyar Himnusz kottáját, a mi azonban nem akadályozta meg őket abban, hogy a Himnuszt meg ne szerezzék, a mi kéz alatt sikerült is, úgy, hogy a *Ramillies* admirális hajón rendezett ünnepélyes fogadtatás alkalmával gróf *Szapáry* László fiúmei kormányzó érkezését már »Isten áldd meg a magyart!« első ütemével fogadta és üdvözölte a hadihajó zenekara.

* **Egy bécsi erdész öngyilkossága.** Bécsben *Paul* Ede királyi főerdész ez auhofi udvari uradalomban, borzalmas módon vetett véget életének. A főerdész vízzel töltött vadászpuskájával a szájába lött s menten meghalt. A viztöltés darabokra tépte a fejét.

* **Belefut a Körözsbe.** Fekete-Tótról írja levelezőnk, hogy *Kovács* Bálint ottani lakos 8 éves Dávid nevű fia elment a Fekete-Körözsbe fürdeni. Az egyik csónakból beleugrott a vízbe s csakhamar elmerült. A közelben levő csónakos később észrevette a szegény gyermek halálküzdelmét, de mire utánna evezett, már nem találta. Később huzták ki a folyóból a kis fiú holttestét.

* **Hetvenhét hamis váltó.** A *Hazai Általános Biztosító Társaság* tegnap váltóhamisítás miatt jelentette fel egyik alkalmazottját, *Müller Mór* ügynökét. A *kár kerek 5000 koronára rug* Müller ugyanis az intézetnek 77 darab olyan váltót adott át, a melyek mind hamisaknak bizonyultak. A feljelentést áttette a rendőrség még tegnap a törvényszékhez, hol a vizsgálat megejtésével *Benke Ferencz* vizsgálóbíró bizták meg.

* **Szerencsétlenség egy hajón.** Borzasztó szerencsétlenség történt f. hó 19-én a csurogi tiszai átvágáson, melynek medrét most mélyítik két kotró hajóval. A *Maros* nevű kotró hajónál voltak alkalmazva *Bárkányi Illés* és *Vöneki Imre* szegedi illetőségű munkások, kik az emelőrudat tisztították. Az említett napon délután, mikor a sárbordó hajók megteltek, a gép megállt s az említett két munkás bement az emelő lapátok közé, hogy azokat az iszaptól megtisztítsák. A két munkás gyanútlanul dolgozott a hajón, a mikor a gép hirtelen megindult, s a két munkást az emelő lapátok leszoritották a Tisza fenekére, honnan összezuzott tagokkal holtan kerültek elő. A megindított

vizsgálat kiderítette, hogy a két ember halálát a gépapoló gondatlansága okozta, a menyiben a gépet a gépész tudta nélkül és a nélkül, hogy a gép megindítására a kapitány vagy kormányos jelt adott volna, megindította azért, hogy a tengelyeket beolajozza. A gépapolónak, mint a vizsgálat kiderítette nem volt tudomása arról, hogy a szerencsétlenül járt két munkás lent dolgozik a lapátok között. *Kucsera András*, a vétke gépapolót a csendőrség letartóztatta és bekísérte az újvidéki kir. törvényszékhez. A szerencsétlenül járt két munkást a hivatalos bonczolás után *Csurogon* temették el. Mind a két munkás nős és több gyermeknek volt az atyja.

* **Bélyegtolvaj.** Merész lopást követett el tegnap reggel egy ismorellen tolvaj *Reich* Sándor szent-jános-utcai üzletében egy vigyázatlan pillanatban, a míg a tulajdonos a szomszéd szobában járt, ismeretlen tettes beosont és az asztalon levő 10 és 4 filléres bélyegeket 20 korona értékben elemelte. A rendőrség mohón kutatja a bélyegtolvajt, azonban eddig még nem sikerült nyomába akadni.

* **A méregpohár.** Budapesten egy szerencsétlen kis leányka, az alig 2 éves *Hellem* Gizella méregpoharat ürített ki ma reggel, hogy szomjuságát csillapítsa. A gondatlanság a cselédet terhelte, aki a leányka édesapjánál, *Hellem* Mórnál van szolgálatban. A cseléd ma reggel a konyhában surolt s ehhez a munkájához lugkoldat használt. Ott volt a méreg a konyha padkáján egy pohárban. A kis leány ott játszódott a cseléd körül s játékközben megsomjuhozott. Felkapta a méreggel telt poharat s mohón hörpintett annak tartalmából. A következő pillanatban egy sikolylyal összerogyott. A szerencsétlen szülők orvosért futottak, de időközben megérkeztek a mentők is, akik a kis leányt ápolás alá vették s aztán bevitték a kórházba. Az ártatlan kis teremtes oly súlyos belső égési sebeket szenvedett, hogy felépüléséhez alig van remény.

* **Névváltoztatás.** *Bitsku* József pénzügyi vigyázó, mezőkeresztesi lakos vezetéknévénél »Békési«-re kért változtatását a belügyminiszter megengedte.

A hétről.

Az angol hajóhadat nagyszerűen fogadták Fiumében. Valjon milyen fogadtatásban részesül, ha hozzánk tévedt volna a búrok küldöttsége?

Nyáig benne vagyunk a fürdőzésben. Még Kinában is fürdő-saiso van. — Vértürdő.

Csodálatos, hogy *Ischl* gyógyfürdőnek van alhiresztelve, — s a Politik ott szokott rendszeren megbetegedni.

Schwitzer tábornagy sokat izzadhatott életében a gyakorlótéren, míg kiadhatta humánus rendelkezését, hogy a legénységet a nyári hőségtől kímélni kell.

Kövessy az Urániában előadta a »Rabbi Joselmann«-t. A nézőtérén megható csend volt, — nem volt ugyanis közönség, mely zajongott volna.

Bolond Istók.

* **Tragédia a Tiszán.** Kegyetlen módon pusztította el *Tóth* József rózskai lakos a feleségét, a kivel az utóbbi időben nem valami jó lábon élt. *Tóth* Józsefnek vízi malma volt Rózskai alatt a Tiszán. A férj kora tavasztól kezdve a tél beálltáig a malomban volt, mit az asszony arra használt fel, hogy látogatókat fogadjon a házban. E miatt sok czivódás volt a házaspár között a minek rendszeren az lett a vége, hogy a férj a kikapós asszonyt jól elverte s aztán egy pár hétig békesség volt. E hó 19-én délben az asszony ebédet vitt férjének a malomba. A malom szomszédon azt állítják, hogy ez alkalommal is hangos szóváltás volt köztük. Délután 4 óra tájban *Tóth* csónakon vitte ki a feleségét a malomból a partra. Mikor a Tisza közepére

érték, azt látták a többi molnárok, hogy Tóth a feleségét az evező lapáttal nehányszor fejbe ütötte, mitől az asszony ugylátszik, elszédült s ilyen állapotban bedobta a Tiszába. Az asszony még küzdött a habokkal, de a mikor a felszínre került, a férje mindannyiszor fejbe ütötte, míg teljesen elmerült. A többi molnárok, kik az esetnek szemtanúi voltak, utána eveztek a szerencsétlen asszonynak, hogy megmentsék, de már késő érték, mert eltűnt a habok között. A gyilkos azután hazament lakására, átöltözött az ünnepelő ruhába s estefelé eltávozott hazulról. Tegnap reggel fogta el a csendőrség a martonosi határban Gera Sándor tanyáján, kinél az éjszakát is töltötte. Mikor a csendőrség megérkezett a szállásra Gera éppen kocsiára akart ülni Tóthtal, hogy bevigye a szabadkai törvényszékhez.

* **Asszonyháboru.** Nagy ribilió volt tegnap délben a nagy-piacz-téren levő Temesvári sör-csarnokban. Két nő veszekedett s ugyancsak hangosan pereltek, mert a csapott lárna oda-csodította a szomszéd lakókat, a kik előtt szép jelenet játszódott le. A két nő szebbnél-szebb jelzőkkel illette egymást, majd a heves szóváltásban *Schulcz* Gizella, az üzlet tulajdonosa, felkapott egy gyufatartót s úgy sújtotta *Diószegi* Róza pinczérleány homlokához, hogy az szétvert homlokkal vértől elborítva eszméletlenül esett össze. A sértett bekötött fejjel tegnap délután járt a rendőrségen, hogy elégtételt szerezzen magának urnője brutalitásáért. A harcra különben az szolgáltatott okot, hogy a pinczérleány panaszkodott, hogy míg ő a vendégeket kiszolgálja, valaki folyton sört lop, a miért ő felelős és az ő róvására megy. Minthogy az üzletben más nem igen jár, a tulajdonosnő magára vette a gyanúsítást, a melyből aztán a nagy csetepaté keletkezett. A kis háborúnak most a rendőrségnél lesz a folytatása, a hol ki fog derülni, hogy tulajdonképen kié a győzelem.

* **Mozgalmas élet a Püspök-fürdőben.** Nagyvárad közelében levő régi jóhírnevű és gyógyerejű Püspök-fürdőben élnek a fürdő szezon. Igen előkelő nagy közönség üdül a szép fekvésű gyógyfürdőben, a melynek árnyas, gondozott sétaterai és erdője kellemes tartózkodást nyújt a mostani rekkenő hőségben. A fürdővendégek névsora a következő:

Grainer Miksa borkereskedő s családja, Nagyvárad. Naier Józsefné kereskedő neje s családja Sarajevó. Katz Márton kereskedő s neje, B.-Ujfal. Aranyi Albertné kereskedő neje s gyermekei, Nagyvárad. Sass Edéné szerkesztő neje s gyermeke, Nagyvárad. Kinczer Jánosné műasztalos neje fia s nővére, N.-Károly. Farkas Ferencz nagybirtokos neje és komornája, Debreczen. Politzer Simonné nagybirtokos neje s fia, Belényes. Szőke József községi jegyző s családja, Bihar. Szeremley Mihály városi orvos, Turkeve. Potitzer Márton magánzó s családja, Nagyvárad. Aufrecht Mórné birtokosné, Nagyvárad. Baranovits Ferencz nagybirtokos, Nagy-Szalonta. Aczél Zsigmond tkptári főkönyvelő s családja, Nagyvárad. Dr. Adorján Ármán ügyvéd s családja, Nagyvárad. Sonnenwirth Bernáth kereskedő s családja, Nagyvárad. Karácsony Sándor nagybirtokos s családja, Kékes. Granat Miksáné közuti főkalauz neje s családja, Nagyvárad. Dániel László nyug. megyei főpénztárnok, Arad. Kovács István tanító s családja Szovát. Bedő Károlyné birtokosné leánya s nővére, Csátár. Grünwald Ignác kereskedő, K.-Madaras, Brüll Adolf kereskedő, K.-Madaras. Schweitzer Károly kereskedő, K.-Madaras. Névény Aurél róm. kath. plebános, M.-Telegd. Hevessy Sándor kereskedő s családja, Nagyvárad. Klein Dávidné mészáros neje s fia, Nagyvárad. Waldmann Lajosné kávé s leánya, Nagyvárad. Özv. Kohn Hermanné magánzó s leánya, Sarkad. Spitzer Mór kereskedő neje s leánya, Szeghalom. Friedmann Albertné szállodai portás neje s családja, Nagyvárad. Schiffner Ede örkanonok, Nagyvárad. Sipos József magánhivatalnok s családja, Nagyvárad. Özv. Brószthel Jakabné magánzó, Sz.-Somlyó. Andrassy János apátkanonok és inasa, Nagyvárad. Rózinger Péterné kereskedő neje s családja, Nagyvárad. Gulyás János reform. káplán s családja, Gyula. Goldstein Jakab kereskedő, Nagyvárad. Rothbart Edéné kereskedő neje s családja, Nagyvárad. Öhlbaum Salamonné czukrász neje s leánya, Bárd. Moskovits Izraelné vendéglősné s nővére, Nagyvárad. Winter Károlyné kereskedő neje

s gyermeke, Nagyvárad. Özv. Kálmánné birtokosné s családja, Talpas. Markovits Antal nagybirtokos, Inánd. Kohn Dávid kereskedő s családja, Nagyvárad. Özv. Petrász Jánosné magánzó, Kolozsvár. Schlesinger Dávidné magánzó s huga, Nagyvárad. Rendes Vilmosné építész-mérnök neje s családja, Nagyvárad. Preisz Fülöp kereskedő és családja, Nagyszalonta.

* **Szocializmus a hadseregben.** Przemyslben nagy aggodalmat okozott a katonai hatóságoknak, hogy az egész helyőrség inficziálva van lázító szocialista tanokkal. Két szocialista izgatót el is fogtak és letartóztattak, a kik mindenféle röpiratokkal árasztották el a legényiséget s a szocializmus követésére bujtogatták. Nagyon tévednek, a kik azt hiszik, hogy a zsidó szocialis agitátorok csak a przemysli katonákat boldogítják hit- és hazagyalázó tanakkal. Nincs olyan boldog százados a magyar hadseregben, a ki, mikor a bevonuló ujonczok fölött ama bizonyos »kuffer-vizit«-et tartja, ne találna a ládafiában hasonló ponyvatermékeket, a melyeket azonban rögtön elkoboznak, persze kizárólag katonai szempontból, mint »rebell«-terméket. Nem is tudják, miben cselekszenek jól a hazának, a hitnek és az erkölcsnek, mikor a napos képlárral összeszedetik ezeket a lázító iratokat. Határt nem ismerő vakmerőségükben odáig mentek, hogy már a lázítókat, becipelik a laktanyákba a katonák közé bujtogató sajtó-termékeiket, a melyekben lázitanak a törvényes jogrend ellen s a katonákat »világosítják föl«, hogy a tömegnél van az erő. Míg Przemyslben megdöbbennek e fölött és elfogják az izgatókat, nálunk ezeknek a hazátlan csavargóknak komoly szerepet engednek, azon elvnel fogva, hogy a szabadkőmivesség utai lehetnek különbözők, de végre is e cél felé vezetnek: lerombolják a hitet s az egyház tiszteletét. Bizony itt volna az ideje, hogy legalább ezeket a vándor bujtogatókat tiltanák ki a hazából, ha nem átalnak a magyar kenyéren oly vakmerően izgatni minden ellen, a mi magyar.

Kosár a „Gotterhalte“ miatt.

Budapest, jul. 21.

Vrhovecen, Horvátországban halt meg dr. *Haydin* Györgyné, született *Dela Guerre* Mária grófnő, egy francia menekült leánya, kinek nevét a 80-as években egész Magyarország ismerte.

Ő volt az a sokat emlegetett és minden magyar szivben ünnepelt 17 éves menyasszony, a ki jegyesének, egy közöshadseregbeli főhadnagynak a Gotterhalte miatt a jeggyűrűt visszaadta s mással lépett az oltár elé.

Zichy József gróf, pozsonyi főispán a király születése napján diszebedet adott a városi és megyei notabilitásoknak, a melyen Frigyes főherczeg is megjelent. A főispán ebédje a Palugyai-szálló első emeletén folyt. A földszinten a katonai tisztikar bankettezett. A muzikát s a felköszöntőkre a tust mindakét banketthez a 72-ik gyalogezred zenekara szolgáltatta, a mely a szálló előtt levő téren volt felállítva.

A főispán már előre megbeszélte volt, hogy az ő tószájára a Rákóczy-indulót zendítse rá a zenekar. Ennek hire futott az egész városban s mivel más főispánok a Gotterhaltenál továbbmenni soha sem tudtak, ezekre menő tömeg lepte el a teret, hogy tanuja lehessen a főispán hazafias vívmányának.

A főispán egy legendát variálva, megragadó ékesszólással dicsőítette a Habsburgokat, midőn beszédébe a Gotterhalte harsant bele, a sokaság pedig vicczelődve és bosszankodva oszlott szét.

A blamázs úgy esett meg, hogy az a katonatiszt, a ki a földszinti banketten mondta a tószót a királyra és a kinek beszédére a Gotterhalte volt megrendelve, véletlenül-e vagy szándékosan csaknem egy időben állt fel szólásra Zichyvel, de mondókáját hamarabb bev-

gezte mint Zichy. A császári himnusz tehát elmaradhatatlan volt.

Zichy gróf némán és halálsápadtan várta meg a Gotterhalte elhangzását s csak azután folytatta és fejezte be felköszöntőjét.

Végső szavaira tényleg a Rákóczy zendült rá, Frigyes főherczeg mélyen meghatva könnyes szemmel lépett Zichy grófhöz, megölelte, megcsókolta, a tömeg pedig ujjongva özönlött vissza a sétaterre.

Aznapi este nagy előkelő társaság volt De la Cuerre-éknél. Mária grófnő, a család szemefénye és már napok óta egy boldog közös főhadnagy jegyese, elragadóan bájos és jókedvű volt. A főhadnagy ur, mikor szóba került a főispán malőrje, érthető czélzásokat tett bizonyos magyarok »megvadulására.«

És odavezette a jegyesét a zongorához és rávette, hogy néhány ütemet intónáljon a Gotterhaltéból. A naiv leányka engedelmessékedett.

Leirhatatlan a hatás, melyet a gyűlöletes zenedarab első akkordjai tettek a társaságra. Rögtön oszolni kezdett mindenki.

A családbeliek rossz sejtelemmel állták útját a tömegesen távozni akaróknak. Hasztalan. Végül a leány atyja Haydin Györgyhez lépett, a ki éppen az utolsó jogszigorlat előtt állt s régi jó ismerőse volt az apának és titkos de bátoratlan imádója a leánynak.

A fiatal ember ezuttal az apa felszólítására nyíltan és bátran megmondta a mondani-valóját. Ő is, de utána a családfő is olyan igazságokat mondtak a főhadnagy szemébe, a milyeneket katonatiszt nem igen hall mindennap.

A tiszt mondani akart valamit, de ekkor a jegyese lépett oda. Egy szót sem szólt, csak elébe tette a jeggyűrűjét. Aztán csöndesen visszavonult.

Néhány hó múlva Haydin neje lett. A főhadnagy pedig áthelyeztette magát. Nem volt becsülete pozsonyi társaságban.

Két esztendő múlva Haydinék is visszavonultak Vrhoveczre, a hol most három fiu állja körül édesanyja ravatalát. Mind a három hazafias magyar szellemben nevelkedett.

A családban uralkodó szellemet elárulja a gyászjelentés is, a melyet kizárólag magyar nyelven adtak ki.

Kinai háboru.

A kínai forradalomról érkezett újabb hírek elég nyugodtak. Újabb vérengzésről nincs szó, csupán az oroszok újabb készülődése érdekes, valamint az is, hogy az amerikai követet, a pekingi angol konzulátuson ágyuzzák.

A háboru mai állásáról a következő **táv-irataink** szólnak:

Pétevár, július 21. (Saját tud. táv.) A vezérkar jelenti: A kínai vasut elvágott munkásainak és mérnökeinek védelmére kiküldött csapatok mindenütt sikerrel operálnak. A kedvező időjárás nagyon kedvez a csapatok mozdulatainak. Az orosz határszéli lakosságot nem lepték meg a kínaiak. Efniszov ezredes egy védőcsapattal Kharbin felé tart. A kínai őrségek elhagyták a vasuti vonalat és visszatértek a jehoi erdőbe. Grodekov tábornok jelenti Blagovescsenszkből 16-iki kelettel: A bombázást ma folytatják. Az orosz tűzérség győren viszonzza a lövéseket. A kormányzó dicséri a sánczművek lakosságának magatartását. A sánczművek nem

igen rongálódtak meg. Egy csapat különítmény, a melynek az a feladata, hogy Blagovescsenszket megvédelmezze és az Amuron biztosítsa a hajózást, utban van. Ugyancsak Grodekov tábornok jelenti a blagovescsenszki helyzetről: A város bombázása este tíz órakor megszűnt. A gránátok lángba borítottak egy házat, de a tüzet hamarosan eloltották. A jótékonysági egyesület háza megrongálódott. Kilencz katona és egy gyermek megsebesült. A kínaiak az Amur folyóba dobják a halottakat. Julius 17-én 40 holttestet láttak a víz színén. A kínaiak át akartak kelni a folyón, hogy megkíséreljék az oroszok megtámadását, de a kozákok visszaverték őket. Orosz részről csapatok küldettek ki, hogy a folyón megakadályozzák az átkelést, és megvédjék a Zeja folyón való átkelést, a folyó torkolatát és a hajóállomást.

London, jul. 21. (Saját tud. távirata.) A Reuter-ügynökség jelenti Washingtonból tegnapi kelettel: A csifui amerikai konzul jelenti. A santungi kormányzó azt táviratozza, hogy épen most végleges megerősítését kapta annak a hírnek, hogy a pekingi követek épek és egészségesek s hogy a hatóságok módot keresnek kiszabadításukra és megvédésükre. Hay külügyminiszter Conger pekingi amerikai követ táviratát közölte az Egyesült-Államok külföldi követeivel s utasította őket, hogy beszéljék rá a kormányokat, hogy Peking azonnali felmentésében közreműködjenek.

Az amerikai konzul veszedelemben.

Washington, jul. 21. (Saj. tud. táv.) Japán ma beleegyezett abba, hogy az amerikai csapatokat és hadiszereket Nagaszakiban partraszállítsák és onnan tovább vigyék Takuba. Long tengerészeti miniszter azt táviratozta Remey tenger-nagynak, hogy az amerikai követ azt jelentette, hogy az angol követségen ágyuzzák. Utasítja tehát a tengernagyot, hogy minden lehető kövessen el Conger azonnali megszabadítása érdekében.

Berlin, július 21. (Saj. tud. távirata.) Az itteni lapok Long miniszternek Conger veszedelméről szóló szenzációs táviratát egyszerű koholmánynak mondják, amit a kínaiak eszeltek ki.

A tatár csapatok áthelyezése.

Honkong, július 21. (Saj. tud. táv.) Kantoni jelentések szerint a tatár csapatokat mind a külső erődökbe helyezték át. Néhány fekete-zászlós csapatot a tatár tábornok főhadiszállásra rendeltek ki. 3000 fekete-zászlós a parancsnokkal egyetemben körülszáncolt táborban van, 7—10.000 ember pedig más pontokon van elhelyezve. Kantonban minden nyugodt.

Az orosz kormány készülődése.

London, jul. 21. (Saj. tud. táv.) A Daily Express jelenti Tiencinből e hó 18-iki kelettel: A nemzetközi csapatok hatalmukba kerítették Mieh tábornok és az alkirály pénztárát, a melyben másfél millió tael volt. — A Daily Telegraph jelenti: Az orosz kormány angol hajótulajdonosoktól hajókat akar bérelni nagyobb csapatok szállítására, de midedeig nem jött létre szerződés. — A Daily Mail jelenti Sanghaiból 19-iki kelettel: Hivatalos kínai jelentések szerint nagyszámu manduriai csapatokat küldtek Mukdenbe, hogy a Vladivosztkából

Pekingbe menő orosz csapatoknak utjokat állja és harciba bocsátkozzék velök. A Timesnek jelenti Sanghaiból jól értesült helyről 19-iki kelettel: Li-Hung-Csang három föltétellel ment Pekingbe tárgyalás végett. Először is kikötötte, hogy a kormány azonnal engesztelő magatartást tanúsítson az idegenek iránt, másodsor, hogy a boxereket erélyesen nyomják el és harmadszor, hogy öt magát ne vonják felelősségre, ha nem sikerülne a vizsályt kielégítő módon megszüntetni. Ugyanez a lap jelenti Hongkongból 19-iki kelettel: Li-Hung-Csang elutazása után a francziák két ágyunaszádról 300 anami matrót, az angolok pedig őrséget szállítottak partra az európai telepek megvédésére.

A törökök álláspontja.

Konstantinápoly, jul. 21. Az Agence de Constantinople illetékes helyről nyert információ alapján határozottan megczáfolja egyes európai lapok konstantinápolyi tudósítóinak a jelentéseit arról a benyomásról, amelyet a kínai események a török birodalomban keltettek és arról az agitációról, amelyre a kínai események állítólag okot szolgáltatnak. A török kormány távol áll a neki tulajdonított szándékoktól és sem Konstantinápoly sem a vidék lakossága körében sem vall olyan törekvésre, amelyeknek e hírek szerzői a nekik nyújtott vendégszeretet megsértésével és a török birodalom egész multjával ellenkezőleg gyűlöletes módon híret költik.

Az orleansi herceg Kinában.

Páris, július 21. (Saj. tud. táv.) Az egész sajtó bizalmatlanul fogadja a kínaiak közvetítést kérő közeledését és manővert lát a dologban, a melynek az a célja, hogy a hatalmasságok egyetértését megbontsa. Delcasé válaszáat általában helyeslik.

A Journal szerint Henrik orleansi herceg levélben megkérte Loubet elnököt, hogy polgári minőségben ossza be a kínai expedíciós hadtesthez földrajzi és egyéb szolgálatra. Az elnök kedvezően fogadta a herceg ajánlatát.

A németek élnek.

London, július 21. (Saj. tud. táv.) A Reuter-ügynökség jelenti Washingtonból tegnapi kelettel: A csifui amerikai konzul jelenti: A santungi kormányzó azt táviratozza, hogy épen most végleges megerősítését kapta annak a hírnek, hogy a pekingi követek épek és egészségesek s hogy a hatóságok módot keresnek kiszabadításukra és megvédésükre. Hay külügyminiszter Conger pekingi-amerikai követ táviratát közölte az Egyesült-Államok külföldi követeivel s utasította őket, hogy beszéljék rá a kormányokat, hogy Peking azonnali felmentésében közreműködjenek.

Igazságszolgáltatás.

229 sikkasztás. Tegnap délután hirdette ki a győri törvényszék a sikkasztó Opitz számítás ügyében hozott ítéletet.

A kir. törvényszék Opitz Jánost 229 rendbeli sikkasztás, folytatálagosan elkövetett egy

rendbeli okirathamisítás, 6 rendbeli közokirathamisítás büntetésében bűnösnek kimondta és ezért öt évi fegyházra ítélte, hivatalvesztési jogától három évre megfosztja. A büntetésből két hónap kitöltöttnek vétetik, — kötelezte a károk megtérítésére. A két család vétsége alól felmentette, valamint Epstein József és Parányi József kárára elkövetett 20 rendbeli sikkasztás vádjára alól is. Az ítélet jogerőre emelése után az összes iratokat a városi közigazgatási bizottsághoz átteszik.

Az ítélet jogerős.

A nagyváradi kir. tábla kitűzött ügyei.

Előadó: Czvek Kálmán.

987 Holczér S. és fia — Fülöp Ferencz.
1043 Nagy-Szebeni Földhitelintézet — Deczki Mihály.

1058 Viktória Takarékpénztár — Kiss Petru.
1120 Reitzer Izidor — M. Benedek Péter.
1132 Nagy-Szalontai Takarékpénztár — özv. Gosztonyi Ferenczné.

1133 Nagy-Szalontai Takarékpénztár — özv. Gosztonyi Ferenczné.

1247 Bottó Ferencz — Kogyilla György.
2196 Bottó Ferencz — Kogyilla György.
1603 Özv. Boros Béni — Feigl Gyula.
1644 Csundár Vaszali — id. Balogh János.
1740 Danyilla Prekuja — Szaveta.
1741 Danyilla Prekuja — Szaveta.
2155 Viktória Takarékpénztár — Turk Achim.

2222 Csongrádmegyei Takarékpénztár — Vida Szücs Sándor.

Előadó: Foynár Dénes.

1269 Bogye Simon gondatlanságból okozott testi sértés.

1770 Deczki Sándor magánlak sértés.
1833 Gecsei Gábor és társa lopás, orgazdaság.
1838 Rádai István orgazdaság.
1839 Breznay Ferencz sikkasztás.
1963 Argyilán Juliánna és társa becsület-sértés.

2000 Győri Nagy Imréné rágalmazás.
2057 Komáromi Sámuel testi sértés.
2181 Felnekán Pászok lopás.
2343 Kiss Margit és társa lopás.
2242 Okos Lajosné magánlaksértés.

TANUGY.

Gyermek menedékház vezetőnök képző-tanfolyama. Az államilag engedélyezett állandó gyermek menedékház vezetőnök képző-tanfolyamát a folyó évi szeptember hó 1-én nyitom meg. Jelentkezhetnek: 18—40 éves életkoru nők, kik VI. elemi osztályt végeztek, vagy valamely óvodában legalább is 6 hónapig gyakorlaton voltak. — Benyújtandó iratok: Iskolai, erkölcsi, születési és orvosi bizonyítványok, — jelentkezni bármely napon lehet alulírott nál Apáczka-utca 8. számú házban. Nagyváradon, 1900. évi július hó 20-án. Özv. Dyk Ferenczné, okl. kisednevelőnő.

SPORT.

A 7. huszárezred lóversenye. Az elmúlt év nagyváradi Sport-eseményei között az első helyen áll a 7-ik Vilmos huszárezred tisztkara által az Őssi és Iklódi puszták között rendezett nagyszabású lóverseny. Az ezred tisztkara ismét érdekes lóversenyre készül, amely a tavalyihoz hasonló keretben a jövő vasárnap, július hó 29-én délután fog megtartatni az iklódi pusztán. A gazdag programban az altisztek és a legénység részére is lesznek futamok.

MULATSÁG.

A 48-as kör nyári mulatsága. A 48-as kör augusztus 5-én a Karger-féle nyári mulató helyen zártkörű táncszal egybekötött nyári mulatságot rendez. — A meghívók szétküldése most van folyamatban. A rendezőség fáradhatatlanul munkálkodik, hogy a 48-as kör mulatságok régi jó hírnevét főtartsa.

REGÉNY-CSARNOK.

Balny város titka.

Regény.

Francziából fordította: K-6.

I.

A kis Balny városban szokatlanul nagy élénkesség uralkodott. A máskor elhagyott téren, a néptelen utcákon, hol a házak tövében gazdagon nőtt a fű, s hol egy kocsi elrobogása esemény számba ment — most egész sereg tanyai parasztember és földmivelő hullámmozott, a férfiak kék övvel átkötött, hosszú, sárga zubbonyokban, a nők pedig vasárnapi díszbe öltözve.

Vásár volt a városban.

A város szélén, a fő-utca elején a jegyző háza előtt nagy csoport paraszt állott; várták, hogy Ledoux ur elfogadja őket. Csöndesen beszélgettek a napi eseményekről, az aratásról, a gabona áráról, végre egy ember kivált a csoportból és most már harmadizben bement a házba.

— Még sem jött le? — kérdezte félig kinyitva az ajtót.

— Még nem; felel a jegyző irnoka.

— Az baj, mert már kilencz óra van. Kopogtasson be, talán már itt van Ledoux ur. — Én még jobban csodálkozom a dolgon, mint ön, mert már tíz év óta dolgozom a közjegyző urnál és még sohasem késett el; különösen vásárkor mindig nagyon pontos volt.

Malice ur, az irnok odament a jegyző ajtajához, kopogtatott rajta: előbb csendesen, majd erősebben, végre olyan hangosan, hogy maga is elsodálkozott merészségén. Hiába, nem kapott választ s most már nyugtalan-kodni kezdett. Hosszas habozás után megpróbálta benyitni a szobába. Az ajtó belülről be volt zárva.

— Hm, ez már felülmúlja az én eszemet, gondolta magában, azután az inához fordult: — Menj csak Hubert és kérdezd meg Jeanne asszonyt nincs-e ott Ledoux ur?

A ficzkó hamar visszajött.

— Azt mondta Jeanne asszony, hogy ma reggel még nem látta a főnök urat, az irodában kell lennie.

— Akkor nem tudom, mit gondoljak, szólta Malice.

E perczen egy tizenhét-husz éves szép fiatal leány lépett be s szemrehányólag szólta Malice urhoz:

— Ugyan mit nyugtalanodik azért, mert ma reggel még nem látta atyámat. Tegnap este későn ment irodájába s bizonyosan ott elaludt. Ejjélfelkor még világosságot láttam a szobájában. Most voltam a hálószobában, az ágya érintetlen.

Ezzel a fiatal leány az iroda ajtajához ment s erősen megdöngötte azt!

— Atyám! atyám! . . . Istenem, ha valami baj érte!

— Hubert, menj és nézz be a kert felőli ablakon, parancsolá az irnok.

Az inas elfutott a kertbe s gyorsan felmászott a repkénynyel benőtt falon a jegyző ablakáig. Az egyik zárva volt és gondosan lefüggönyözve, a másik félig nyitva, de a függöny itt is le volt bocsátva. Kissé félre tolta a függönyt és bekiáltott:

— Ledoux ur! Ledoux ur!

Nem kapván feletet, leszált a földre és vizsament az irodába, hol kíváncsian várták.

— Nos? — kérdezték mindnyájan.

— Nem láttam semmit, nagyon sötét van bent. Szólitottam a főnök urat, de nem felelt senki.

Mind oda mentek az ablak alá Péter, a kertész vezetése alatt s most Malice ur próbálta meg az ablakhoz jutást. Félretolta a függönyt, bemászott a szobába, hol a nagy sötétség miatt semmit sem tudott kivenni. Némi ügyel-bajjal felhuzta végre az egyik függönyt.

— Ott van atyám? — kérdezte Ledoux kisasszony.

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK.

A főrendiház alelnökét szélhűdés érte.

Miskolcz, július 21. (Saját tud. táv.) Vay Béla báró, a főrendiház alelnöke tegnap az alsó-zsolczi erdőben vadászott. Csak néhány vadász volt vele. A bárót hirtelen szédülés fogta el, úgy, hogy le kellett ülnie. Néhány pillanat múlva elvesztette eszméletét. Szélhűdés érte.

A nagybeteg főurat vadászai Alsó-Zsolczára szállították, ahoza táviratilag hívták a fővárosból Lumniczer orvostanárt. Vay Béla báró állapota igen komoly. A katasztrófa bármely pillanatban bekövetkezhetik. A báró rokonságát táviratilag hívták a beteg ágyához.

Miskolcz, július 21. (Saját tud. táv.) Vay Béla báró állapota a délután folyamán jobbra fordult.

Az angol hajóraj indulása.

Fiume, július 21. (Saját tud. táv.) Az angol hajóraj ma szedte föl a horgonyait. Az indulás előtt Szapáry László gróf kormányzó átadta Fisher tenger-nagynak a király ajándékát: egy értékes keretbe foglalt arczképet.

A szerb kormány lemondása.

Belgrád, július 21. (Saj. tud. táv.) A belgrádi politikai körökben ma nagy szenzációt keltett a szerb miniszterium hirtelen lemondása.

SZERKESZTOI POSTA.

Nénike (Helyben.) Hogy olyan későn választunk a tudakozódásra, egyszerű az oka: mostanáig kellett eljárunk az illetékes hatóságoknál az ügyben. Szorgos utánjárással sikerült elérnünk annyit, hogy a Rhédey-kert felé vezető uton igenis lesznek padok, de csak — egy személy számára. Elég jó lesz, ugy-e? Különösen öreg »nénikék« számára igen kellemes lesz. Szent Aladár felfedezése igen jól esett az illetőnek, most már egészen nyugodtan bizná magát egy olyan kis ördögre. Különben, ha jól sejtjük, Nénikeséged tavaly még »fruska« volt?

Knecht János. Fény. Ha sikerült e zarándokut leírása s fel lehet osztani önálló részletekbe, hogy így több tárczacikkben (de nem folytatálagosan) közölhető lenne, — nagyon szivesen megnyitjuk előtte lapunk hasábjait. Csak küldje be a dolgozatot s ha lehetséges, közölni fogjuk. Én is szerettem volna leírni a lap számára, de mióta hazajöttem annyi dolgom volt, hogy nem jutottam hozzá. Isten áldjal!

N. K. (Helyben.) Illetékes helyről nyert információ szerint a dolgról olyan értelemben szó sincs. Somogyi azt házilag fogja kezelni. Somogyi Károly szinigazgató jelenleg Balaton-Füreden van szintársulatával.

KÖZGAZDASÁG.

Az európai pénzpiacz.

Berlin, jul. 21. (Saj. tud. táv.) A német-ázsiai bank sanghai-i központi intézetétől táviratot kapott, a mely szerint ay 1898-iki 5%-os kölcsönre pontosan befizették a május havi részletet. E szerint a kibocsátó czégek visszakapták az október elsején esedékes szelvények 4/6 részét.

Herne, jul. 21. (Saj. tud. táv.) A Hibernia bányarészvénytársaság üzemfőlslege junius hónapban 801,686 márka volt, a májusban kimutatott 1,001,574 márkával és a mult év junius havában kimutatott 564,961 márkával szemben.

Dortmund, jul. 21. (Saj. tud. táv.) A harpeni bányarészvénytársaság junius javi üzemfőlslege 1,343,890 márka volt 23 munkanap mellett, ellenben május hónapban 26 munkanap mellett 1,507,600 márka és a mult év junius havában 34 munkanap mellett 758,000 volt az üzemfőlsleg.

A földmívelésügyi miniszter lóvására-lásai. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter a törvényhatóságok útján felhívta mindazon tényszőlőket, kiknek 3 és fél évet betöltött, de 8 évet meg nem haladott kora ménlovaik vannak s eladásra szánják, ebbeli szándékukat az eladási ár, vármegye, község, vagy pusztja megjelölésével ötven krajczáros bélyeggel ellátott ajánlatban jelentsék be. Bejelentési határidő augusztus 15-ike.

Az orosz cukor versenye. Az orosz cukor versenyez a monarchiabeli áruval és szeptemberben új kötések fognak történni november-márcziusra. Juniusban nem volt kereslet, mert ott a cukrot a trieszi jegyzésen 8 százalékkal alul igyekeztek eladni. Orosz kristálycukorra szeptember-novemberre még nem történtek kötések, bár máskor már márcziusban és áprilisban szoktak üzletet kötni az őszre. Az aleppoi kereskedők megkívánják a dupla zsákokban való esomagolást, mert az egyszerű zsákokba csomagolt tavalyi árunál nagy súlyhiányokat tapasztaltak. Nincs kizárva, hogy kristálycukrot az idén inkább a monarchiából fogják hozatni, mert az itteni áru csak 4 százalékkal drágább és minősége tekintetében nagyon kedvelik.

Port-Saidban is érezhető az orosz verseny és hónapról-hónapra emelkedik. Mult évi novemberben érkezett Egyiptomba először orosz cukor és azóta Egyiptomba összes cukorbehozatalából jut

	orosz árura	osztr.-magy. árura
	%	%
1899. nov.-ben	3.7	97.3
1899. decz.-ben	4.4	95
1900. januárban	3	97
1900. februárban	25.3	74.5

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A Tiszántul eredeti távirata. —

Hataridők.

Budapest, július 21.

Buza októberre	—	—	—	—	7.49
Buza juniusra	—	—	—	—	—
Uj tengeri	—	—	—	—	5.84
Rozs okt.	—	—	—	—	6.68
Zab okt.	—	—	—	—	5.18
Káposzta, repce, aug.	—	—	—	—	—

Értéktőzsde.

Budapest, július 21.

Osztrák hitel	—	—	—	—	670.50
Magyar hitel	—	—	—	—	692.—
Allamvasut	—	—	—	—	668.—
Rimamurányi	—	—	—	—	523.50
Magyar jelzálog	—	—	—	—	427.—
Salgótarján	—	—	—	—	—
Wagon-kölcsön	—	—	—	—	—

Hivatalos arfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1900. július 21-én.

Magyar aranyjárdék 4‰	96.—
Magyar koronajárdék	90.90
Magyar vasúti kölcsön aranyban 4 1/2‰	100.50
Magyar vasúti kölcsön ezüstben 2 1/2‰	99.60
Magyar keletvasúti államkötvény 1876-ból	97.57
Magyar földtehermentesítési kötvény 4‰	90.50
Italmérségi jog megváltási kötvény	98.30
Horvát-szlavónföldtehermentesítési kötvény	92.50
Magyar nyereséj-sorsjegy-kölcsön	158.50
Tiszaszabályozás szegedi sorsjegyek kölcsön	188.50
Osztrák járadék papírban	97.50
Osztrák járadék ezüstben	97.25
Osztrák járadék aranyban	96.25
Osztrák korona járadék	96.75
Osztrák államsorsjegyek	134.50
Osztrák magyar bankrészevény	17.80
Magyar hitelbankrészevény	687.—
Osztrák hitelintézet részvény	668.—
Párisi vista	96.55
20 frankos arany (Napoleon d'or)	19.30
Németbirodalmi márka	118.50
London vista	242.50
20 márkás arany	28.77

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

2645/1900 eln. szám.

Pályázati hirdetmény.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának f. évi július hó 12-én és folytatva tartott ülésén 217-8012/1900 kg. szám alatt kelt határozata alapján a lemondás folytán megüresedett II-od oszt.

foglalmazói állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom ennél fogva mindazokat, a kik ezen a szervezeti szabályrendelet 216. §-a értelmében 1200 korona fizetés és 400 korona lakbérilletményvel javadalmazott és az augusztus havi rendes közgyűlésen választás útján betöltendő **II-od oszt. foglalmazói** állást elnyerni óhajtják, miszerint szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeket **méltóságos Dr. Beöthy László főispán urhoz f. évi augusztus hó 5-ének d. e. 11 órájáig** anynyival is inkább nyujtsák be, mivel a későbbben beadott pályázati kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Nagyvárad 1900. július hó 20.

Dr. Bulyovszky József,
polgármester.

Póthirdetmény.

A folyó hó 30-án Nagy-Szalontán d. e. 10 órakor megtartandó termény biztosítása alkalmával, a m. kir. budapesti I. honvéd kerületbeli gyalog és lovas csapatok szükségletén felül még biztosítandó lesz, és pedig:

- 8—9000 adag 840 grmos kenyér;
- 400 métermázsa zab;
- 530 „ széna és
- 200 „ alomszalma.

A szállítás iránt érdeklődők a részletes és bővebb feltételeket a nagyvárad honvéd gyalogsági-laktanya és Markovits-féle ház kapuján valamint a rendőrségnél kifüggesztve volt »Hirdetmény«-ből, valamint ugyanott jelenleg kifüggesztve levő »Póthirdetmény«-ből tudhatják meg.

A m. kir. nagyvárad 4-ik honvéd-gyalogezred parancsnoksága.

ELADÓ ORGONA.

Egy egészen jó karban lévő, ujonnan átalakított

6 szóló változatu, 4¹/₂ octávás, előlajtszó,

pedálos orgonát

jutányos árban megszerzésre ajánlunk. Tudakozódások **ORSZÁGH ANTAL** orgonakészítő czimére küldendők. Nagyvárad, Fő-utca 15. sz.

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1900. évi május 1-től.

Nagyvárad—Belényes—Vaskóh.				Vaskóh—Belényes—Nagyvárad.				Nagyvárad—Érmihályfalva.				Érmihályfalva—Nagyvárad.													
Tv. sz. sz.		Sz. v.		Sz. v.		Th. v. sz. sz.		Személy v.		Vegyes v.		Személy v.		Vegyes v.											
Nagyvárad ind.	5 35	2 40	Vaskóh ind.	4 —	2 55	Nagyvárad ind.	4 15	6 44	Érmihályfalva ind.	6 10	5 20	Nagyvárad ind.	5 35	2 40	Vaskóh ind.	4 —	2 55	Nagyvárad ind.	4 15	6 44	Érmihályfalva ind.	6 10	5 20		
V.-Velenze	5 47	2 51	Lunka-Rézbánya	4 12	3 08	B.-Püspöki	4 30	7 10	Érselind	6 40	6 —	V.-Velenze	5 47	2 51	Lunka-Rézbánya	4 12	3 08	B.-Püspöki	4 30	7 10	Érselind	6 40	6 —		
Félix-Fürdő	6 11	3 18	Szudrics	4 39	3 37	Bihar	4 50	7 36	Székelyhid	7 10	6 48	Félix-Fürdő	6 11	3 18	Szudrics	4 39	3 37	Bihar	4 50	7 36	Székelyhid	7 10	6 48		
Kardó	6 26	3 27	Belényes	4 57	4 16	Paptamási	5 14	8 05	Nagykágya	7 22	7 02	Kardó	6 26	3 27	Belényes	4 57	4 16	Paptamási	5 14	8 05	Nagykágya	7 22	7 02		
Nyárló	7 07	4 07	Sonkolyos	5 28	4 39	Gyapoly	5 27	8 44	B.-Diószeg	7 35	7 22	Nyárló	7 07	4 07	Sonkolyos	5 28	4 39	Gyapoly	5 27	8 44	B.-Diószeg	7 35	7 22		
Magyar-Gyepes	7 19	4 18	Belényes-Ujlak	5 40	4 51	B.-Diószeg	5 43	8 59	Gyapoly	7 50	7 40	Magyar-Gyepes	7 19	4 18	Belényes-Ujlak	5 40	4 51	B.-Diószeg	5 43	8 59	Gyapoly	7 50	7 40		
Tasádfő	7 34	4 32	Borz	5 49	5 01	Nagykágya	5 55	9 07	Paptamási	8 11	8 08	Tasádfő	7 34	4 32	Borz	5 49	5 01	Nagykágya	5 55	9 07	Paptamási	8 11	8 08		
Drág-Cséke	7 55	4 46	Sólyom	6 05	5 22	Székelyhid	6 24	9 32	Bihar	8 29	8 33	Drág-Cséke	7 55	4 46	Sólyom	6 05	5 22	Székelyhid	6 24	9 32	Bihar	8 29	8 33		
Magyar-Cséke	8 12	5 01	Gyánta	6 26	5 43	Érselind	6 45	10 —	B.-Püspöki	8 52	8 58	Magyar-Cséke	8 12	5 01	Gyánta	6 26	5 43	Érselind	6 45	10 —	B.-Püspöki	8 52	8 58		
Dused	8 25	5 13	Hollód	6 40	6 —	Érmihályfalva érk.	7 15	10 36	Nagyvárad érk.	9 06	9 15	Dused	8 25	5 13	Hollód	6 40	6 —	Érmihályfalva érk.	7 15	10 36	Nagyvárad érk.	9 06	9 15		
Szombatság-Rogoz	9 02	5 47	Szombatság-Rogoz	7 01	6 29	Szombatság—Rogoz—Dobrest.				Dobrest—Rogoz—Szombatság.															
Hollód	9 15	5 59	Dused	7 25	6 55	Vegy. v.		Tv. sz. sz.		Vegy. v.		Tv. sz. sz.													
Gyánta	9 29	6 12	Magyar-Cséke	7 37	7 03	Szombatság-Rogoz in	9 10	6 35	Dobrest ind.	6 06	4 22	Gyánta	9 29	6 12	Magyar-Cséke	7 37	7 03	Szombatság-Rogoz in	9 10	6 35	Dobrest ind.	6 06	4 22		
Sólyom	9 55	6 36	Drág-Cséke	7 56	7 33	Nánhegyessel	9 36	7 01	Nánhegyessel	7 16	4 32	Sólyom	9 55	6 36	Drág-Cséke	7 56	7 33	Nánhegyessel	9 36	7 01	Nánhegyessel	7 16	4 32		
Borz	10 10	6 50	Tasádfő	8 10	7 47	Dobrest érk.	9 46	7 11	Szombatság-Rogoz érk.	6 40	4 56	Borz	10 10	6 50	Tasádfő	8 10	7 47	Dobrest érk.	9 46	7 11	Szombatság-Rogoz érk.	6 40	4 56		
Belényes-Ujlak	10 22	7 01	Magyar-Gyepes	8 24	8 02	Vészttö—Kötegyán—Hollód.				Hollód—Kötegyán—Vészttö.															
Sonkolyos	10 35	7 13	Nyárló	8 34	8 13	Vegyesvonat		Vegyesvonat		Vegyesvonat		Vegyesvonat													
Belényes	11 21	7 47	Kardó	8 57	8 36	Vészttö ind.	4 45	5 27	Hollód ind.	4 35	12 05	Belényes	11 21	7 47	Kardó	8 57	8 36	Vészttö ind.	4 45	5 27	Hollód ind.	4 35	12 05		
Szudrics	11 44	8 09	Félix-Fürdő	9 10	8 49	Okány	5 07	5 49	Mocsás-Gyánta	4 46	12 17	Szudrics	11 44	8 09	Félix-Fürdő	9 10	8 49	Okány	5 07	5 49	Mocsás-Gyánta	4 46	12 17		
Lunka-Rézbánya	12 13	8 34	V.-Velenze	9 31	9 10	Okányt	5 23	6 07	Rippa	5 02	12 39	Lunka-Rézbánya	12 13	8 34	V.-Velenze	9 31	9 10	Okányt	5 23	6 07	Rippa	5 02	12 39		
Vaskóh érk.	12 29	8 49	Nagyvárad érk.	9 41	9 21	Sarkad-Keresztur	5 36	6 18	Tenke	5 24	1 17	Vaskóh érk.	12 29	8 49	Nagyvárad érk.	9 41	9 21	Sarkad-Keresztur	5 36	6 18	Tenke	5 24	1 17		
Nagyvárad—Dévaványa—Gyoma.				Gyoma—Dévaványa—Nagyvárad.				Vészttö—Kötegyán—Hollód.				Hollód—Kötegyán—Vészttö.													
V. v.		Sz. v.		Sz. v.		V. v.		Vegyesvonat		Vegyesvonat		Vegyesvonat		Vegyesvonat											
Nagyvárad ind.	5 50	2 —	Gyoma ind.	3 40	2 30	Vészttö ind.	4 45	5 27	Hollód ind.	4 35	12 05	Nagyvárad ind.	5 50	2 —	Gyoma ind.	3 40	2 30	Vészttö ind.	4 45	5 27	Hollód ind.	4 35	12 05		
Ósi	6 09	2 14	Ózed	4 07	2 54	Okány	5 07	5 49	Mocsás-Gyánta	4 46	12 17	Ósi	6 09	2 14	Ózed	4 07	2 54	Okány	5 07	5 49	Mocsás-Gyánta	4 46	12 17		
Uj-Palota	6 24	2 29	Déva-Ványa	4 37	3 28	Okányt	5 23	6 07	Rippa	5 02	12 39	Uj-Palota	6 24	2 29	Déva-Ványa	4 37	3 28	Okányt	5 23	6 07	Rippa	5 02	12 39		
Gyires	6 41	2 42	Kéthalom	4 54	3 43	Sarkad-Keresztur	5 36	6 18	Tenke	5 24	1 17	Gyires	6 41	2 42	Kéthalom	4 54	3 43	Sarkad-Keresztur	5 36	6 18	Tenke	5 24	1 17		
Körösszeg	7 02	3 01	Körös-Ladány	5 13	4 06	Méhkerék	5 52	6 36	Fekete-Tót	5 44	1 39	Körösszeg	7 02	3 01	Körös-Ladány	5 13	4 06	Méhkerék	5 52	6 36	Fekete-Tót	5 44	1 39		
Szakál	7 39	3 31	Szeghalom	5 40	4 38	Kötegyán érk.	6 —	6 45	Fekete-Bátor	6 06	2 07	Szakál	7 39	3 31	Szeghalom	5 40	4 38	Kötegyán érk.	6 —	6 45	Fekete-Bátor	6 06	2 07		
Nagy-Tóti	7 55	3 47	Vészttö	6 12	5 22	Kötegyán ind.	6 16	6 57	Árpád	6 16	2 18	Nagy-Tóti	7 55	3 47	Vészttö	6 12	5 22	Kötegyán ind.	6 16	6 57	Árpád	6 16	2 18		
Komádi	8 25	3 59	Köt	6 38	5 42	Pósa	6 29	7 12	Erdő-Gyarak	6 25	2 28	Komádi	8 25	3 59	Köt	6 38	5 42	Pósa	6 29	7 12	Erdő-Gyarak	6 25	2 28		
Iráz	8 42	4 16	Iráz	6 52	6 07	Ilye	6 48	7 24	Csegöd	6 84	2 38	Iráz	8 42	4 16	Iráz	6 52	6 07	Ilye	6 48	7 24	Csegöd	6 84	2 38		
Köt	9 19	4 39	Komádi	7 10	6 38	Csegöd	7 02	7 39	Ilye	6 57	2 58	Köt	9 19	4 39	Komádi	7 10	6 38	Csegöd	7 02	7 39	Ilye	6 57	2 58		
Vészttö	9 44	5 10	Nagy-Tóti	7 22	6 50	Erdő-Gyarak	7 12	7 49	Pósa	7 07	3 09	Vészttö	9 44	5 10	Nagy-Tóti	7 22	6 50	Erdő-Gyarak	7 12	7 49	Pósa	7 07	3 09		
Szeghalom	10 34	5 55	Szakál	7 48	7 23	Árpád	7 21	7 59	Kötegyán érk.	7 19	3 22	Szeghalom	10 34	5 55	Szakál	7 48	7 23	Árpád	7 21	7 59	Kötegyán érk.	7 19	3 22		
Körös-Ladány	11 —	6 12	Körösszeg	8 11	7 47	Fekete-Bátor	7 39	8 20	Kötegyán ind.	8 06	3 42	Körös-Ladány	11 —	6 12	Körösszeg	8 11	7 47	Fekete-Bátor	7 39	8 20	Kötegyán ind.	8 06	3 42		
Kéthalom	11 18	6 30	Gyires	8 38	8 12	Fekete-Tót	7 52	8 35	Méhkerék	8 15	3 52	Kéthalom	11 18	6 30	Gyires	8 38	8 12	Fekete-Tót	7 52	8 35	Méhkerék	8 15	3 52		
Déva-Ványa	12 03	6 55	Uj-Palota	8 47	8 27	Tenke	8 15	9 03	Sarkad-Keresztur	8 33	4 12	Déva-Ványa	12 03	6 55	Uj-Palota	8 47	8 27	Tenke	8 15	9 03	Sarkad-Keresztur	8 33	4 12		
Ózed	12 21	7 15	Ósi	9 03	8 46	Rippa	8 39	9 32	Gyánta	8 43	4 23	Ózed	12 21	7 15	Ósi	9 03	8 46	Rippa	8 39	9 32	Gyánta	8 43	4 23		
Gyoma	12 45	7 39	Nagyvárad	9 20	9 05	Mocsás-Gyánta	8 51	9 45	Okány	9 02	4 44	Gyoma	12 45	7 39	Nagyvárad	9 20	9 05	Mocsás-Gyánta	8 51	9 45	Okány	9 02	4 44		
Székelyhid—Margita—Sz.-Somlyó.				Sz.-Somlyó—Margita—Székelyhid.				Szeghalom—Füzes Gyarmat.				Füzes Gyarmat—Szeghalom.													
V. v.		Sz. v.		Sz. v.		V. v.		Vegyes vonat		Vegyes vonat		Vegyes vonat		Vegyes vonat											
Székelyhid ind.	9 22	6 30	Szil.-Somlyó ind.	3 20	2 —	Szeghalom ind.	10 20	—	5 50	P.-Ladány ind.	6 50	2 04	Székelyhid ind.	9 22	6 30	Szil.-Somlyó ind.	3 20	2 —	Szeghalom ind.	10 20	—	5 50	P.-Ladány ind.	6 50	2 04
A.-Keresztur	10 06	7 12	Sz.-Nagyfalu	3 45	2 27	Füzes-Gyarmat	10 45	—	6 17	Szerep	7 40	2 48	A.-Keresztur	10 06	7 12	Sz.-Nagyfalu	3 45	2 27	Füzes-Gyarmat	10 45	—	6 17	Szerep	7 40	2 48
V.-Abrány	10 20	7 25	Ipp	4 02	2 45	B.-N.-Bajom	11 43	—	7 15	B.-Udvári	7 54	3 01	V.-Abrány	10 20	7 25	Ipp	4 02	2 45	B.-N.-Bajom	11 43	—	7 15	B.-Udvári	7 54	3 01
Monos-Petri	10 31	7 35	Széplak	4 37	3 22	B.-Udvári	11 58	—	7 30	B.-N.-Bajom	8 17	3 23	Monos-Petri	10 31	7 35	Széplak	4 37	3 22	B.-Udvári	11 58	—	7 30			

Legjobb üdítő és gyógyhatásu
a vegytiszta anyagokból előállított
OXIGENVIZ.
Kapható:
STERNTHAL SÁNDOR gyógyszerész,
Nagyvárad, Nagy-Piacz-tér.
— Telefon 335. —

Ajánlati eladási hirdetmény.

Alulírott, mint vb. Lux és Löwy cég csődtömeggondnoka, a csődválasztmány f. július 17-iki határozata folytán felhívom venni szándékozókat, hogy a csődtömeghez leltározott következő ingókra:

1. A csődleltár 97—134. tételszámai alatt felvett s a várad-velencei vasuti állomáson fekvő 7671 kor. 90 fill. beszerzési áru s 6269 kor. 40 fillér becsértékű faárakra.

2. A csődleltár 135—145. tételszámai alatt felvett s a fugyivásárhelyi vasuti állomáson fekvő fatelepen levő 2181 kor. beszerzési és 1834 kor. becsértékű faárakra.

3. A csődleltár 146—592. tételszámai alatt felvett s a nagyvárad nagypiacz-téri raktártelepen levő 18.578 kor. 88 fill. beszerzési áru s 15.675 kor. 40 fill. becsértékű faárakra.

4. A csődleltár 593—595. tételszámai alatt felvett s a nagyvárad sáncz-utcai fatelepen levő 269 kor. beszerzési áru s 192 kor. becsértékű faárakra.

5. A csődleltár 1343. tételszáma alatt felvett s a Tötös községben levő 271 kor. 20 fill. beszerzési áru s 180 kor. 80 fill. becsértékű faárakra — végre:

6. A csődleltár 78—96. tételszámai alatt felvett s nagyvárad nagypiacz-téri fatelepen levő 414 kor. 80 fill. beszerzési áru s 184 kor. 70 fill. becsértékű butorokra, irodai felszerelésre

vételi ajánlataikat f. évi július hó 30-ának déli 12 órájáig dr. Rosenthal Mór ügyvéd, csődválasztmányi elnök urnál (Nagyvárad, Zöldfa-utca) adják be.

A zárt ajánlat egy koronás bélyeggel és a megajánlott vételi ár 10 %-ával, mint bánatpénzzel látandó el. Ajánlat tevők ajánlataikat a jelen ajánlati hirdetményben 1—6-ig felsorolt áruk s felszerelésekre akár együttesen, akár az egyes tételszámok alatt felvett tárgyakra külön-külön is megtehetik.

A fentebb megjelölt határidőn túl, vagy bánatpénzzel el nem látott vagy kellően fel nem szerelt ajánlatok a csődválasztmány által figyelembe vétetni nem fognak. Az ajánlattevőt ajánlata feltétlenül kötelezi, ellenben a csődválasztmány fenntartja magának a jogot az ajánlatokat elfogadni, avagy azok mellőzésével másnemű értékesítési módot alkalmazni.

Azon ajánlattevő, kit a választmány vevőnek tekint, köteles a megvett árukat ajánlatának elfogadásától számított 3 nap alatt a vételárnak alulírott tömeggondnok kezeihez leendő teljes lefizetése és a vételi illeték viselése (III. fokú bélyeg) mellett átvenni és elszállítani; ellenesetben azok a letett bánatpénz elvesztésén kívül a legtöbbet ígérőnek nyilvános árverésen a vevő kárára és veszélyére el fognak adatni. Nem helyben lakó ajánlattevő köteles ajánlatában helyben lakó megbízottat megnevezni.

A csődleltár alulírott csődtömeggondnok irodájában (Nagyvárad, Apácz-utca 392/a. szám alatt) és a nagyvárad kir. tvszéknél, mint csődbíróságnál, az áruk pedig a fentebb részletezett pontokban megnevezett helyeken bármikor s bárki által — esetleg csődtömeggondnok közbenjöttével — megtekinthetők.

Nagyváradon, 1900. július hó 18-án.

Szokoly Tamás,
ügyvéd, csődtömeggondnok.

FÜRDŐI MENETREND.

Érvényes 1900. május 1-től.

Nagyvárad—Püspök-fürdő—Félix-fürdő.

	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Nagyvárad ind.	—	730	950	—	†	—	435	—	858	†
Vásártér >	545	722	946	*1138	105	235	427	638	850	1118
V.-Velence >	602	740	1000	1149	120	301	445	655	915	1185
Rontó † >	616	754	1014	1203	133	314	459	708	929	1150
Püspök-fürdő >	621	759	1019	1208	138	319	504	713	934	1155
Félix-fürdő érk.	635	817	1037	1220	151	332	521	727	951	1206

Félix-fürdő—Püspök-fürdő—Nagyvárad.

	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	
Félix-fürdő ind.	637	820	910	1042	*1221	152	335	524	781	849	953	1215
Püspök-fürdő >	628	838	—	1100	1232	203	347	541	743	—	930	—
Rontó >	642	842	916	1104	1236	207	351	545	748	856	1000	1220
V.-Velence >	702	856	930	1117	1249	220	406	600	801	910	1014	1236
Vásártér érk.	717	911	945	1131	104	232	421	615	816	925	1029	1251
Nagyvárad >	—	905	941	1127	—	†	—	608	—	919	1023	†

A *-gal jelölt csak vasár- és ünnepnap közlekedik.

Ezen vonat †) csak szükség szerint, mint különmenet fog közlekedni.

Zsák- és ponyva kölcsönző intézet.

Gazdálkodók figyelmébe

ajánlom gyári nagy raktáramat

mindennemű zsákokban.

Vizhatlan ponyvákban a legjobb gyártmányu asztag-, cséplő-kazán-takarókat tartom raktáron, esetleg nálam néhány óra alatt bármely nagyságban elkészíthetők.

Első rendű ásvány és oliva gépolajok, tovotta kenőcs (gépzsir), kocsikenőcs, géptisztító kőc, gazdasági kötelek, zsinegek, repce és rostáló ponyvák nálam a legszolidabb árban kaphatók.

Amidőn az igen t. gazdaközönséget ösmert szoliditásomról továbbra is biztosítom, vagyok teljes tisztelettel

HELFY JÓZSEF, zsák és ponyva gyári-raktára.
Nagyvárad, Zöldfa-utca 41. szám.

Zsák- és ponyva kölcsönző intézet.

„STEAROPTINUM“

Budapest a katonaságnál orvosilag rendelve.

Biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármily sebeknél: vágás, zuzódás égés, fagyás, mindenféle kelevény, a női emlők gyuladása és gyülése, a titkos betegségek, kiütések stb.

Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona.

A hatásért kezességet vállal, a mi, ha elmaradna, — a pénzt visszaszolgáltatja a „Stearoptinum“ laboratoriuma. A pénz beküldésével vagy utánvétet megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratoriumában:

Budapest, VII. kerület, Mexikói-ut 88.